

Werkwijzer kwartaal 4 2026

3 oktober

Les 1: De Schepper spreekt

Deel 1: Overzicht

Kerntekst: *Hebreeën 1:1-2*

Lezen: *Genesis 1:27-28; Genesis 3:1-8, 14-24; Lucas 15:11-32; Exodus 19:16-22; Hebreeën 1:1-2; Johannes 10:27-30.*

Introductie

In Genesis 2:4-25 genoten Adam en Eva van een innige gemeenschap met God; zij wandelden en spraken met Hem in een persoonlijke relatie. De tragische zondeval verstoorde deze gemeenschap echter, en de eerste ouders van de mensheid verloren hun directe communicatielijn met de Schepper. Toch gaf God zijn relatie met de mensheid niet op. In plaats daarvan stelde Hij nieuwe manieren van communicatie in, waarbij Hij zijn aanwezigheid liet gelden via profeten, het geschreven woord en, uiteindelijk, zijn Zoon, Jezus Christus. Deze eerste les bevestigt dat, hoewel Gods manier van communiceren na de zondeval is veranderd, zijn verlangen om met de mensheid te spreken nooit is opgehouden. Ook nu blijft God communiceren via de Schrift, waarin de profeten en apostelen eensgezind getuigen van Christus. Als een hedendaagse manifestatie van deze goddelijke communicatie wijst ook Ellen White naar Christus door het bijbelse getuigenis te bevestigen.

Deel 2: Commentaar

1. Adam en Eva genoten van een volmaakte relatie met elkaar en van de intieme en persoonlijke communicatie met God in de Hof van Eden.

Adam en Eva werden geschapen in een volmaakte wereld die onze stoutste verwachtingen te boven gaat. De Hof van Eden was de heilige verblijfplaats van Gods aanwezigheid op aarde. Aangezien de drie-enige God van nature relationeel is, schiep Hij de mens naar zijn beeld om deze relationele aard te weerspiegelen. Zijn grootste geschenk aan de ongevallen mensheid was het vermogen om met Hem in persoonlijke en relationele gemeenschap te leven. Adam en Eva genoten dus van directe, persoonlijke omgang met God in deze volmaakte omgeving.

2. Zonde verstoorde de volmaakte situatie in het paradijs en de mensen verloren hun mogelijkheid van persoonlijke communicatie met God.

Op het moment dat de zondeloze Adam en Eva van de verboden vrucht aten, ervoeren zij een nieuw gevoel van zelfbewustzijn: ‘Toen gingen hun beiden de ogen open en merkten ze dat ze naakt waren. Daarom regen ze vijgenbladeren aan elkaar en maakten er lendenschorten van.’¹ De intieme, volmaakte, oog-in-oog-gemeenschap met God was verbroken. ‘Toen de mens en zijn vrouw de HEER God in de koelte van de avondwind door de tuin hoorden wandelen, verborgen zij zich voor Hem tussen de bomen.’² Voorheen zouden ze die ervaring met blijdschap verwelkomd hebben.

¹ Genesis 3:7

² Genesis 3:8

Richard Davidson zegt: ‘Wanneer God naar de tuin komt nadat Adam en Eva hebben gezondigd, initieert Hij een ontmoeting die niets minder is dan een ‘juridische procedure,’ een ‘strafproces door God.’ God begint de juridische procedure met een ondervraging van de ‘beklaagden,’ en de verdedigende en beschuldigende antwoorden van Adam en Eva (Gen. 3:9–14) duiden op de breuk in de intermenselijke (man-vrouw) en god-menselijke relaties die als gevolg van de zonde is ontstaan. Na het juridische verhoor en de vaststelling van de schuld spreekt God het vonnis uit in de vorm van vervloeking (over de slang en de aarde, verzen 14, 17) en straffen (voor de man en de vrouw, verzen 16–19).’³

Adam en Eva moesten de Hof verlaten en God plaatste ‘ten oosten van de tuin van Eden de cherubs en het heen en weer flitsende, vlammeende zwaard. Zij moesten de weg naar de levensboom bewaken.’⁴ ‘De cherubijnen die Eden bewaken, zijn meer dan alleen gewapende bewakers. Ze duiden het begin aan van Gods aanwezigheid die zich terugtrekt naar de hemel, en van een bemiddelde aanwezigheid op aarde via symbolen en boodschappers/engelen.’⁵

3. Zodra de zonde in de wereld kwam nam God het initiatief om zijn relatie met de verloren mensheid te herstellen.

Adam en Eva waren wanhopig. Hun wereld was in een oogwenk ten kwade veranderd. Terwijl het schuldige paar luisterde naar de vloeken en oordelen die God uitsprak, hoorden ze een belofte van hoop. In de kern van deze oordelen kwam het evangelie van genade naar voren. Een beloofd nageslacht zou komen om de slang te verslaan en de verlossing voor de mensheid te volbrengen. Genesis 3:15 vormt het literaire middelpunt van Genesis 3 en wordt beschouwd als de eerste aankondiging van het evangelie.

Onmiddellijk na de zondeval van Adam en Eva kondigde God aan dat alle toekomstige goddelijke openbaringen zouden draaien om de persoon en missie van de komende Verlosser. De rest van de Schrift vloeit voort uit deze belofte. ‘Deze verbazingwekkende verkondiging van Gods vastberadenheid om het zaad te zenden en de slang (Satan) te verslaan teneinde de verlossing van de mensheid veilig te stellen, vormt het fundament en de sleutel voor het herkennen van de profetische stem in het Oude Testament.’⁶

Het is interessant dat het woord dat in Genesis 3:9 voor ‘geroepen’ wordt gebruikt, hetzelfde woord is waarmee God de profeten tot hun bediening riep.⁷ Hoewel het hier in de context van een oordeel wordt gebruikt, is de connotatie van verbondenheid en relatie aanwezig.

4. Na de zondeval opende God de communicatielijnen met de gevallen mensheid opnieuw. Hij deed dat door op diverse manieren tot de mensen te spreken met als hoogtepunt de persoon van Jezus Christus.

Omdat de mens God niet langer met zijn sterfelijke ogen kon zien of zijn stem hoorbaar kon horen, ontving hij goddelijke openbaringen via menselijke tussenpersonen. In Hebrreeën 1:1 staat: ‘Op velerlei wijzen en langs velerlei wegen heeft God in het verleden tot de voorouders gesproken door de profeten.’ Eeuwenlang communiceerde God met zijn volk via woordvoerders als Noach, Henoch, Abraham, Isaak, Jakob, Mozes, Samuel, David en de canonieke profeten. Hij gaf deze personen

³ Davidson, *Flame of Yahweh: Sexuality in the Old Testament* (Peabody, MA: Hendrickson Publishers, 2007), blz. 58-59.

⁴ Genesis 3:24

⁵ Dru Johnson, *The Universal Story: Genesis 1–11*, in redactie Craig G. Bartholomew en anderen, Transformative Word (Bellingham, WA: Lexham Press, 2018), blz. 52.

⁶ Jiří Moskala, “The Prophetic Voice in the Old Testament: An Overview,” in Alberto R. Timm and Dwain N. Esmond, redactie, *The Gift of Prophecy in Scripture and History* (Silver Spring, MD: Review and Herald Publishing Association, 2015), blz. 11.

⁷ Jesaja 51:2

openbaringen ‘op velerlei wijzen en langs velerlei wegen,’ zoals theofanieën, dromen en visioenen, goddelijke uitspraken en engelen. Hij sprak ook via de Urim en Tummim, wonderen en tekenen. Dit zijn de manieren waarop God in het verleden, tijdens het tijdperk van het Oude Testament, sprak.

Maar ‘nu, aan het einde van de tijd, heeft Hij tot ons gesproken door zijn Zoon, die Hij heeft aangesteld als erfgenaam van alles wat bestaat, en door wie Hij het heelal geschapen heeft.’⁸ De woorden van het Oude Testament hebben nog steeds gezag als het Woord van God, maar ze moeten worden gelezen in het licht van de vervulling die in Jezus Christus tot stand is gekomen. Hij is de ultieme en definitieve openbaring van God. ‘Het oude kwam op fragmentarische, episodische wijze – hier een beetje, daar een beetje – en was daardoor onvolledig, gedeeltelijk en onvolmaakt. Maar het nieuwe komt in één climax van de toespraak van God de Vader, op één moment, in één persoon: zijn Zoon. Met Jezus wordt de gehele openbaring van God uit het Oude Testament samengevat en overtroffen.’⁹

5. De bekeringservaring van Ellen White bereidde haar voor een op Christus gerichte, hedendaagse manifestatie van de profetische gave te zijn.

De profetische gave na de bijbelse tijd zal niets toevoegen aan het Nieuwe Testament, maar juist de getuigenis over Christus bevestigen. Het bekeeringsverhaal van de jonge Ellen White legde de basis voor een levenslange liefde en passie voor Jezus Christus. Zij zag de hemelse Vader als een God van liefde die mensen wilde redden door het verlossingswerk van zijn Zoon. Dit perspectief zou de rode draad worden in haar profetische bediening en haar favoriete thema: de vaderlijke liefde van God.

In een van haar meest ontroerende uitspraken schreef ze: ‘Al die vaderlijke liefde die van generatie op generatie is doorgegeven via de menselijke harten, al die bronnen van tederheid die zich in de zielen van de mensen hebben geopend, zijn slechts een klein beekje in vergelijking met de grenzeloze oceaan van Gods oneindige, onuitputtelijke liefde. De tong kan het niet uitdrukken; de pen kan het niet weergeven. Je kunt er elke dag van je leven over mediteren; je kunt de Schrift ijverig bestuderen om het te begrijpen; je kunt alle kracht en bekwaamheid die God je heeft gegeven inzetten in een poging de liefde en het mededogen van de hemelse Vader te doorgronden; en toch is er een oneindigheid die daar nog voorbij gaat. Je kunt die liefde eeuwenlang bestuderen; toch zul je nooit de lengte en de breedte, de diepte en de hoogte van de liefde van God volledig kunnen bevatten, die zijn Zoon heeft gegeven om voor de wereld te sterven. Zelfs de eeuwigheid kan dit nooit volledig openbaren. Maar wanneer we de Bijbel bestuderen en nadenken over het leven van Christus en het verlossingsplan, zullen we deze grote thema’s steeds beter gaan begrijpen.’¹⁰

Deel 3: Toepassing

De onderstaande toepassingsvragen zijn onttrokken aan het commentaargedeelte en zijn bedoeld om het groepsgesprek te verrijken. Maak een keuze uit onderstaande vragen en vragen uit het lesboekje om een zo goed mogelijke reflectie tot stand te brengen.

1. Vóór de zonde spraken Adam en Eva met God ‘zonder dat iets deze omgang vertroebelde.’¹¹ Hoe stel je je voor dat het was om in de Hof van Eden oog in oog met de Almachtige te staan, zonder vertroebeling?

⁸ Hebreëën 1:2

⁹ William G. Johnsson, “Hebrews,” in Ángel M. Rodríguez, redactie, *Andrews Bible Commentary* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2022), blz. 1824-1825.

¹⁰ Ellen White, *Testimonies for the Church*, deel 5, blz. 740

¹¹ Ellen White, *Patriarchen en profeten*, blz. 25

2. Het Hebreeuwse woord voor 'kennen' betekent zowel relationele- en ervaringsgerichte kennis als intellectueel weten en begrijpen. Hoe 'wisten' Adam en Eva, in het licht van deze definitie, dat ze 'naakt' waren?¹²
3. Hoe heeft de zonde de communicatie tussen God en de mens veranderd?
4. Wat betekent het voor ons om in Gods aanwezigheid te leven, ook al zien we Hem niet langer van oog tot oog?
5. Hoe kunnen we dagelijks een diepere persoonlijke relatie met God opbouwen, zoals Adam en Eva dat ooit in Eden ervoeren?
6. Wat betekent het dat de hele Schrift voortvloeit uit de eerste evangeliebelofte in Genesis 3:15? Hoe zien we dit thema door de hele Bijbel heen terugkomen?
7. Hebreeën 1:1-2 zegt dat God in het verleden door profeten sprak, maar dat Hij in de laatste dagen door zijn Zoon heeft gesproken. Hoe geven het leven en de leer van Jezus ons het duidelijkste beeld van God?
8. Op welke manieren communiceert God tegenwoordig met ons? Hoe kunnen we meer aandacht schenken aan zijn stem?
9. Het favoriete thema van Ellen White was de vaderlijke liefde van God. Hoe verandert het nadenken over Gods liefde ons perspectief op het leven en het geloof?

¹² Genesis 3:7

Werkwijzer kwartaal 4 2026

10 oktober

Les 2: Het roepen van een profeet

Deel 1: Overzicht

Kerntekst: *Jesaja 6:8*

Lezen: *Genesis 15:6; Galaten 3:6–9; 1 Koningen 18:19–39; Jesaja 53:1–12; Daniël 2:44–48; Marcus 1:2–5; Matteüs 11:1–5.*

Introductie

De roeping van een bijbelse profeet is een goddelijke oproep waarbij God iemand rechtstreeks aanwijst om namens Hem te spreken, vaak via een openbaringservaring zoals een visioen, een droom of een hoorbare stem. Deze roeping houdt doorgaans een opdracht in om Gods boodschap te verkondigen, de zonde aan de kaak te stellen en zijn volk te leiden, soms tegen een hoge persoonlijke prijs, zoals blijkt uit het leven van profeten als Mozes, Jesaja en Jeremia. De les van deze week richt zich op de profetische roeping in verschillende historische contexten en op de manier waarop de boodschappen van de profeten doorgaans thema's als oordeel, verlossing en herstel behandelden. De bespreking culmineert in de roeping van Ellen White als een uiting van Gods verlangen om te blijven communiceren met zijn volk in een zondige wereld.

Deel 2: Commentaar

1. God koos profeten om namens Hem te spreken.

Oudtestamenticus Willem A. VanGemeran heeft de goddelijke aard van de profetische roeping en de missie om Gods boodschap over te brengen treffend weergegeven toen hij een oudtestamentische profeet definieerde als 'een Israëliet, geroepen door God en bekrachtigd door de Geest[,] die fungeert als Gods woordvoerder[,] die gezag en een openbaring van God heeft ontvangen[,] die een goede herder is over Gods kudde[,] die Gods Woord en missie door tekenen laat zien.'¹³ Verschillende kenmerken van deze definitie springen in het oog. Ten eerste gaf God de profeet een goddelijke openbaring, en de Geest bekrachtigde de profeet om die openbaring over te brengen. Ten tweede fungeerde de profeet als herder over het Israëlitische volk, door hen te verzorgen, te leiden, te vermanen en te corrigeren. Ten slotte bevestigden tekenen zoals wonderen, bijzondere gebeurtenissen en praktische lessen de goddelijke geloofwaardigheid van de profeet.

De profetische roeping was voor de profeet een moment dat zijn leven ingrijpend veranderde. Ze kwam onverwacht, met kracht en macht, maar 'werd niet ervaren als de door de profeet zo lang begeerde kans om kennis te verwerven die anders verborgen zou blijven. Hij grijpt het moment niet aan, maar wordt door het moment gegrepen. Het geopenbaarde woord wordt hem niet aangeboden als iets dat hij al dan niet naar eigen goeddunken tot zich zou kunnen nemen, maar wordt hem met geweld en kracht opgedrongen.'¹⁴ 'Ik daarentegen ben vervuld van kracht, ik heb de geest van de HEER, ik

¹³ VanGemeran, *Interpreting the Prophetic Word* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1990), blz. 32

¹⁴ Abraham J. Heschel, *The Prophets*, deel 2 (New York: Harper & Row Publishers, 1962), blz. 224

ben rechtvaardig en ik heb de moed om aan Jakob zijn wandaden bekend te maken, en aan Israël zijn zonde.¹⁵

In talrijke profetische boeken verklaren de auteurs dat het ‘woord van de Heer tot hen kwam,’¹⁶ of dat ‘de hand van de Heer op’ hen rustte,¹⁷ en zij beginnen of eindigen hun profetische uitspraken met ‘zo zegt de Heer.’¹⁸ Deze herhaalde profetische formules wekken duidelijk de indruk dat de zieners er geen twijfel over hadden dat zij Gods woorden spraken. Dit profetische ‘woord’ of deze openbaring droeg vaak een boodschap van oordeel in zich, zoals Ezechiël verklaarde: de Heer zei tot mij: ‘”Mensenkind, kom overeind, dan zal Ik met je spreken.” Terwijl deze woorden klonken, voer er een geest in mij die me weer overeind deed komen, en ik hoorde dat er opnieuw tegen mij werd gesproken.’¹⁹ Later zegt de Heer: ‘Je moet hun laten weten wat Ik te zeggen heb, of ze nu horen willen of niet, hoe opstandig ze ook zijn.’²⁰

2. De profeten brachten hun goddelijke boodschappen aan een specifiek publiek in een afgebakende historische periode.

Profeten werden ‘door God uitgekozen om zijn boodschap te ontvangen en deze vervolgens aan een publiek in een bepaalde historische situatie te verkondigen.’²¹ Zo beleefde bijvoorbeeld elke profeet in deze les zijn of haar profetische gave in een bepaalde historische situatie.

Gods roeping van Abraham vond plaats in de nasleep van de spraakverwarring, zoals beschreven in Genesis 11, toen heidendom, afgoderij en oorlogvoering de overhand hadden gekregen. Interessant genoeg wordt de term ‘profeet’ de eerste keer in de Schrift gebruikt in verband met Abraham,²² die als bemiddelaar optrad. Elia diende tijdens een grote geestelijke crisis in het noordelijke koninkrijk Israël, tijdens de regering van de koningen Achab en Achazja. Elia sprak zich krachtig uit tegen de Baälverering en riep Israël op tot bekering. Jesaja profeteerde tijdens de regering van de vier koningen van Juda, in de achtste eeuw, toen de grote uitdaging de opkomst was van het Assyrische rijk, de grootste bedreiging voor Juda in die tijd. Daniël speelde een belangrijke rol in de koninkrijken van Babylon en Perzië. Johannes de Doper kondigde in de eerste eeuw de komst van de messias aan. In de postbijbelse tijd ontving Ellen White haar eerste visioen in het vooroorlogse Amerika, na de teleurstelling rond de millerieten.

3. De profetische boodschap behelsde oordeel, verlossing en herstel.

De profetische boodschap in het Oude Testament draaide vaak om drie centrale thema’s: oordeel, verlossing en herstel. Deze thema’s waren onderling verbonden en vormden de kern van de bediening van de profeten, waarbij de verbondsrelatie tussen God en zijn volk centraal stond. De profeten riepen Israël en Juda voortdurend op om terug te keren naar hun verbondsverplichtingen jegens God en waarschuwden hen voor de gevolgen van hun opstandigheid, afgoderij en sociale onrechtvaardigheid. Oordeel werd afgeschilderd als een goddelijke reactie op het verbreken van het verbond.²³ Ondanks hun waarschuwingen boden de profeten hoop, waarbij zij wezen op Gods bereidheid een overblijfsel van zijn volk te redden dat zich zou bekeren. Verlossing hield vaak Gods ingrijpen in om zijn volk te redden van hun vijanden of uit benarde omstandigheden. Herstel hield de terugkeer van de ballingen

¹⁵ Micha 3:8

¹⁶ Hosea 1:1; Jona 1:1; Jeremia 1:11; zie ook Joël 1:1

¹⁷ Ezechiël 1:3; 3:22

¹⁸ Amos 1:3; Obadja 1:1; Haggai 1:7; zie ook Zacharia 12:1; Jesaja 7:7

¹⁹ Ezechiël 2:1-2

²⁰ Ezechiël 2:7

²¹ Eric J. Tully, *Reading the Prophets as Christian Scripture: A Literary, Canonical, and Theological Introduction* (Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2022), blz. 58

²² Genesis 20:7

²³ Deuteronomium 28

naar hun land in, de herbouw van Jeruzalem en de tempel, en een geestelijke vernieuwing in de relatie van het volk met God, die uiteindelijk zou uitmonden in de komst van de messias.

4. Het eerste visioen van Ellen White was het begin van haar profetische roeping en bracht hoop en bemoediging aan de verwarde gelovigen na de grote teleurstelling.

In december 1844 ontving Ellen White haar eerste visioen tegen de historische achtergrond van de milleritische teleurstelling. Het was een overgangperiode waarin de volgelingen van William Miller in teleurstelling en verwarring verkeerden. Ellen trad op het toneel met een boodschap van hoop en bemoediging. Terwijl ze met een groep ontmoedigde milleritische vrouwen aan het bidden was, voelde ze zich omgeven door licht. Er ontvouwde zich voor haar geestesoog een tafereel waarin zij het 'adventvolk' zag reizen over een smal pad naar de hemel, met een groot licht achter hen en Jezus voor hen uit. Als zij hun ogen op Jezus gericht hielden, bleven zij op het pad en gingen zij voorwaarts. Wanneer sommigen hun ogen van Jezus afwendden, vielen zij van het pad af in de donkere wereld beneden.²⁴ Het visioen verraste haar en was een kracht die ze niet kon beheersen. Net als de bijbelse profeten vóór haar werd ze 'meegesleept door het moment.'

Uit dit eerste visioen, dat de basis vormt voor Ellens toekomstige profetische bediening, komen verschillende thema's naar voren. Ten eerste wijst het op haar levenslange passie voor de wederkomst van Jezus. Ten tweede mogen zevendedagsadventisten hun plaats in de profetische geschiedenis nooit vergeten. Ten derde moeten alle christenen, en met name adventisten, hun leven gericht houden op Jezus als Heer en verlosser.²⁵

Ellen noemde dit haar 'eerste visioen,' aangezien haar hemelse vervoeringen een terugkerende ervaring werden. Zo ontstond haar profetische identiteit rond de veelgebruikte uitdrukkingen 'God heeft mij getoond,' 'ik zag' of 'ik werd in een visioen meegenomen,' die haar profetisch zelfbewustzijn en gezag tot uitdrukking brachten. Deze openbaringen brachten troost en bemoediging aan de verspreide, verontruste groep trouwe gelovigen die de milleritische ervaring doormaakten. Ze werd geroepen om te reizen en haar visioenen te delen met de verschillende groepen millerieten die verspreid waren over Maine en, later, andere delen van New England. Uiteindelijk legde ze deze openbaringen, en de vele die nog zouden volgen, schriftelijk vast om ze te verspreiden onder de groeiende groep gelovigen die uiteindelijk de zevendedagsadventisten zouden worden.

Verdere studie: Zie Zoltán Szalos-Farkas, *The Rise and Development of Seventh-day Adventist Spirituality: The Impact of the Charismatic Guidance of Ellen G. White*. Doctoral Dissertation Series (Cernica, Romania: Editura Institutului Teologic Adventist, 2005), deel 1, blz. 56–61.

Deel 3: Toepassing

Onderstaande toepassingsvragen, die ontleend zijn aan bovenstaand commentaar, zijn bedoeld om het gesprek in de groep te bevorderen. Maak een keuze uit deze vragen en uit vragen in het lesboek. Kies de vragen die het beste passen bij het gesprek dat je wilt voeren.

1. De profeten hebben hun roeping niet zelf gezocht, maar werden erdoor gegrepen. Hoe denk je dat de profeten zich tijdens deze ervaring voelden? Hoe daagt dit ons perspectief uit op Gods roeping in ons eigen leven?

²⁴ Zie Ellen White, *Eerste geschriften*, blz. 5-6

²⁵ Zie George Knight, *Een beknopte geschiedenis van het zevende-dags adventisme*, Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten, 2006, blz. 32-33

2. De boodschap van elke profeet werd gevormd door de historische uitdagingen van zijn of haar tijd. Hoe helpt het begrijpen van de historische context van bijbelse profetie ons om de lessen daaruit toe te passen op ons leven van vandaag?
3. De profeten waarschuwden dat het verbreken van het verbond tot oordeel zou leiden (Deuteronomium 28). Hoe is dit principe vandaag de dag van toepassing op persoonlijke en gemeenschappelijke trouw?
4. Ondanks hun boodschappen van oordeel wezen de profeten altijd op hoop en verlossing. Hoe kunnen we hoop vasthouden tijdens beproevingen en bij persoonlijk schuldgevoel?
5. Hoe kunnen we boodschappers zijn van Gods gerechtigheid en barmhartigheid in een wereld die worstelt met de uitersten van beide?
6. In het eerste visioen van Ellen White lag de nadruk op het gericht houden van onze blik op Jezus. Hoe kunnen we ons geestelijk op Christus blijven richten te midden van de afleidingen van het leven?
7. Een van de belangrijkste thema's van haar visioen was het belang van het besef van onze plaats in de profetische geschiedenis. Hoe beïnvloedt het inzicht in waar we ons in Gods plan bevinden de manier waarop we nu leven?
8. De profetische bediening van Ellen White duurde haar hele leven. Hoe kunnen we Gods voortdurende leiding in onze persoonlijke geestelijke reis onderscheiden en daarop reageren?
9. Hoe sterkt de wetenschap dat God gewone mensen gebruikt voor buitengewone doeleinden je geloof?
10. Hoe kunnen we een evenwicht vinden tussen de thema's oordeel, verlossing en herstel wanneer we het evangelie met anderen delen?

Werkwijzer kwartaal 4 2026

17 oktober

Les 3: Oudtestamentische profeten

Deel 1: Overzicht

Kerntekst: *2 Kronieken 20:20.*

Lezen: *Jakobus 5:17-18; 1 Koningen 19:1-16; 1 Koningen 22:1-13; Exodus 15:20; 2 Koningen 22:11-14; Jeremia 14:1-15.*

Introductie

Vorige week ging het over de profetische roeping zelf; in de les van deze week worden de kenmerken van de profetische gave in het Oude Testament beschreven als achtergrond om de profetische bediening van Ellen White te begrijpen. De profetische boeken van het Oude Testament beslaan een deel van de Bijbel dat ongeveer even groot is als het gehele Nieuwe Testament. Hun boodschappen waren actueel en van groot belang voor de verschillende doelgroepen. We kunnen veel leren van de ervaringen van de oudtestamentische profeten in hun bediening en van de manier waarop deze ervaringen ons kunnen helpen de profetische bediening van Ellen White te begrijpen.

Deel 2: Commentaar

1. Hoewel de profeten een bijzondere gave ontvingen en ervoeren, waren ze gewone mensen.

De profetische traditie in het Oude Testament begint bij Mozes, de bron van de bijbelse profetie. Mozes trad op als Gods directe woordvoerder, bemiddelde in het verbond tussen de HEER en Israël en pleitte voor het volk.²⁶ Zijn unieke relatie met God, waarbij hij ‘van aangezicht tot aangezicht’ sprak, legde de norm vast voor profetisch gezag. In navolging van Mozes formaliseerde Samuel het profetische ambt, waarmee hij een brug sloeg tussen het tijdperk van de rechters en de monarchie. Als zowel rechter als profeet diende Samuel als Gods woordvoerder tegenover de koningen; hij zalfde met name Saul en David,²⁷ waarmee hij de rol van de profeet als leidende en corrigerende stem voor de heersers van Israël vestigde.

Elia introduceerde de rol van aanklager van het verbond. In tegenstelling tot Mozes, die vaak voor Israël bemiddelde, confronteerde Elia het volk en zijn leiders rechtstreeks en beschuldigde hij hen van ontrouw aan het verbond. Zijn uitdaging op de berg Karmel: ‘Hoe lang blijft u nog op twee gedachten hinken? Als de HEER God is, volg Hem dan; is Baäl het, volg dan hem,’²⁸ illustreert zijn rol als aanklager. Elia combineerde boodschappen van oordeel met hoop, en riep Israël op tot bekering en terugkeer tot de HEER. Zo luidde hij een nieuw tijdperk in dat de weg bereidde voor alle profeten na hem die de profetische boodschap aan koningen en aan het volk brachten.²⁹

Ondanks hun goddelijke autoriteit was de menselijkheid van de profeten duidelijk zichtbaar. Mozes twijfelde aan zijn spreekvaardigheid, Samuel rouwde om het falen van Saul en Elia raakte wanhopig

²⁶ Exodus 33:11; Deuteronomium 34:10

²⁷ 1 Samuel 9:15-17; 16:1-13

²⁸ 1 Koningen 18:21

²⁹ Zie Willem A. VanGemenen, *Interpreting the Prophetic Word* [Grand Rapids, MI: Zondervan, 1990], blz. 28–38

en wenste zelfs dood te zijn na de bedreigingen van Izebel.³⁰ Deze worstelingen laten zien dat profeten, ondanks hun roeping, nog steeds mensen waren die onderhevig waren aan angst, twijfel en emotionele onrust. Deze gedachte herinnert ons aan Gods genade, die gewone mensen gebruikt om buitengewone boodschappen over te brengen.

2. Oudtestamentische profeten werkten volgens een specifiek patroon.

Deuteronomium 18:15–19 schetst de rol van een profeet en benadrukt zijn of haar functie als Gods uitverkoren boodschapper. Een ware profeet wordt rechtstreeks door de HEER geroepen, niet vanuit persoonlijke ambitie. Deze goddelijke roeping is cruciaal, aangezien het de taak van de profeet is om Gods woorden te spreken, niet zijn of haar eigen woorden. Veel profeten, zoals Mozes, Jesaja, Jeremia en Amos, verzetten zich aanvankelijk tegen hun roeping, omdat ze zich ontoereikend voelden of bang waren voor afwijzing. Toch voelden ze zich gedwongen om te spreken en beschreven ze Gods Woord vaak als een onweerstaanbare kracht.³¹

Een ware profeet komt voort uit de verbondsgemeenschap, uit ‘uw midden,’³² waardoor een band met Gods volk wordt gewaarborgd. Hoewel God door iedereen kan spreken, zoals via de ezel van Bileam,³³ roept Hij profeten doorgaans op uit zijn trouwe gemeenschap. Profeten traden op als boodschappers en brachten Gods geboden over zonder daar persoonlijke meningen aan toe te voegen. De term ‘boodschapper’ geeft deze rol het beste weer, aangezien profeten Gods gezaghebbende woord overbrachten en verwachtten dat dit zou worden gehoorzaamd.³⁴

Verdere studie: Lees Edward J. Young, *My Servants the Prophets* (Grand Rapids, MI: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1952), blz. 20–37.

3. Geloof ware profeten en onderscheid hen van valse profeten.

Het Oude Testament biedt duidelijke criteria om ware profeten van valse te onderscheiden. De boodschap van een ware profeet moet in vervulling gaan en in overeenstemming zijn met Gods geboden, waarbij de exclusieve aanbidding van de HEER wordt bevorderd.³⁵ Zelfs als een teken of wonder in vervulling gaat, is een profeet vals als hij of zij mensen naar afgoderij leidt of wegleidt van Gods verbond. Ware profeten spreken Gods vastgelegde Woord nooit tegen; hun persoonlijke leven weerspiegelt heiligheid en integriteit. Valse profeten daarentegen werden veroordeeld vanwege hun immoreel gedrag.³⁶

Ware profeten kregen vaak te maken met tegenstand en afwijzing, omdat hun boodschappen de zonde aan de kaak stelden en waarschuwden voor het oordeel, in tegenstelling tot valse profeten die troostende maar misleidende woorden spraken.³⁷ Het gezag van een ware profeet wordt bevestigd door vervulde profetieën, trouw aan Gods wet, morele integriteit, overeenstemming met eerdere openbaringen en de bereidheid harde waarheden te spreken, zelfs als die niet populair zijn.

4. Vrouwen speelden een belangrijke rol in de oudtestamentische manifestatie van profetie.

Chulda is een toonbeeld van de belangrijke rol die vrouwen speelden in de profetieën van het Oude Testament. Tijdens het bewind van koning Josia, toen de ‘boekrol met de wetstekst’ in de tempel werd

³⁰ Exodus 4:10; 1 Samuel 15:35; 1 Koningen 19:4

³¹ Jeremia 20:9

³² Deuteronomium 18:15

³³ Numeri 22:28-30

³⁴ Zie Eric J. Tully, *Reading the Prophets as Christian Scripture: A Literary, Canonical, and Theological Introduction*, blz. 58–62

³⁵ Deuteronomium 18:21-22; 13:1-5

³⁶ Jeremia 23:14

³⁷ Jeremia 6:14

ontdekt, zocht Josia goddelijke leiding. Hij raadpleegde Chulda, hoewel Jeremia op dat moment actief was.³⁸ Deze keuze onderstreept het gezag en het respect dat Chulda genoot als een ware profetes van de HEER. Haar boodschap, overgebracht in twee orakels, bracht zowel oordeel als hoop. Zij bevestigde dat de vloeken uit Deuteronomium 28 over Juda zouden komen vanwege de aanhoudende afgoderij.³⁹ Toch verzekerde Chulda Josia dat zijn nederigheid en berouw hem zouden behoeden voor het meemaken van de komende ramp.⁴⁰

De rol van Chulda laat zien hoe vrouwelijke profeten werden vertrouwd met gezaghebbende, goddelijke boodschappen die sturing gaven aan de leiders van het volk. Hoewel haar profetie geen nieuwe leerstellige waarheden introduceerde, paste zij bestaande Schriftteksten toe op de huidige situatie, waarmee zij Gods verbondsbeginzelen van oordeel en barmhartigheid versterkte. Het voorbeeld van Chulda weerspiegelt de gerespecteerde rol die vrouwen konden vervullen bij de overlevering van oudtestamentische profetie, waarbij zij fungeerden als essentiële boodschappers van Gods waarheid.

5. De ervaring van profetie die Ellen White had, kwam in grote lijnen overeen met die van de oudtestamentische profeten.

De ervaring van Ellen White met de profetische gave vertoont overeenkomsten met die van de profeten uit het Oude Testament. In haar tweede visioen in december 1844 voorzag zij de beproevingen en tegenstand waarmee zij te maken zou krijgen, en aanvankelijk verzette zij zich tegen haar roeping. Toch bleven de woorden ‘Maak aan anderen bekend wat Ik je heb geopenbaard’ in haar gedachten weerklinken.⁴¹ Ellen, die van nature verlegen en terughoudend was, was doodsbang haar visioenen in het openbaar te delen. Ze zocht gebed en bemoediging bij vrienden, omdat ze zich overweldigd voelde door de verantwoordelijkheid.

Tijdens een gebedsbijeenkomst vertelde ze over een ingrijpende ervaring: ‘Terwijl ik bad, werd de dikke duisternis die mij had omhuld, verdreven; een helder licht, als een vuurbal, kwam op mij af, en toen het op mij viel, werd mijn kracht weggenomen. Het leek alsof ik in de aanwezigheid van Jezus en van engelen was. Opnieuw werd herhaald: “Maak aan anderen bekend wat Ik je heb geopenbaard.”’⁴² Hoewel deze ervaring haar enorm bemoedigde, smeekte ze om nederigheid, uit angst voor zelfverheerlijking, en kreeg ze de verzekering dat ze door ziekte zou worden getroffen als er trots zou opkomen. Dit moment versterkte haar toewijding aan Gods roeping.

Gedurende haar lange diensttijd beschreef Ellen White zichzelf als een ‘boodschapper,’ waarbij ze de nadruk legde op haar rol in het overbrengen van Gods boodschappen in plaats van op het bekleden van een specifieke functie. In 1903 schreef ze: ‘Vanaf het jaar 1844 tot op heden heb ik boodschappen van de Heer ontvangen en deze aan zijn volk doorgegeven. Dit is mijn werk: het licht dat de Heer mij geeft, aan de mensen doorgeven. Ik ben aangesteld om zijn boodschappen te ontvangen en door te geven. Ik mag niet voor de mensen verschijnen alsof ik een andere positie bekleed dan die van een boodschapper met een boodschap.’⁴³

Ondanks haar buitengewone gave bleef Ellen White zich terdege bewust van haar menselijkheid. Haar worstelingen weerspiegelden die van bijbelse profeten die tijdens hun bediening te maken hadden met angst, twijfel en lijden. Ze schuwde consequent zelfverheerlijking en concentreerde zich op het

³⁸ 2 Kronieken 34:22

³⁹ 2 Kronieken 34:24-25

⁴⁰ 2 Kronieken 34:26-28

⁴¹ Ellen White, *Spiritual Gifts*, deel 2, blz. 36

⁴² Idem, blz. 37

⁴³ *Testimonies for the Church*, deel 8, blz. 237.

getrouw overbrengen van Gods boodschappen, zelfs wanneer die kritiek of ontberingen met zich meebrachten.

Zowel in het Oude Testament als in de ervaring van Ellen White was de profetische gave een diepgaande roeping, vaak gepaard gaande met persoonlijke beproevingen en diepe nederigheid. Hoewel ze waren uitverkoren voor een buitengewone taak, bleven deze boodschappers menselijk en vertrouwden ze op Gods kracht om hun goddelijke missie te vervullen.

Deel 3: Toepassing

Onderstaande vragen voor toepassing in het dagelijks leven, zijn ontleend aan het commentaar bij deze les en zijn bedoeld om het gesprek in de groep te bevorderen. Kies hieruit, en uit de vragen in de les, de vragen die je groep het beste zullen aanzetten tot zinvolle reflectie.

1. De profeten riepen de mensen op terug te keren naar trouw in tijden van geestelijk verval. Op welke gebieden zijn er vandaag de dag profetische stemmen nodig?
2. Hoe kunnen we een hart ontwikkelen dat luistert naar Gods boodschap en erop reageert, in plaats van zich ertegen te verzetten, zoals velen in Israël deden?
3. Welke persoonlijke lessen kunnen we uit het leven van de profeten leren met betrekking tot doorzettingsvermogen, geloof en gehoorzaamheid aan Gods roeping?
4. God gebruikt onvolmaakte mensen om zijn goddelijke missie uit te voeren. Hoe beïnvloedt deze waarheid de manier waarop we naar onze zwakheden en beperkingen kijken in onze dienst aan God?
5. Veel profeten verzetten zich aanvankelijk tegen hun roeping, maar God dwong hen toch te spreken. Heb je je ooit geroepen gevoeld om iets te doen, maar aarzelde je? Wat hielp je om door te zetten?
6. Valse profeten in het Oude Testament vertelden de mensen vaak wat ze wilden horen in plaats van wat ze moesten horen (Jeremia 6:14). Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we de waarheid zoeken in plaats van alleen maar troostende boodschappen?
7. Hoe kunnen we, net als Chulda, Gods Woord toepassen op onze huidige situatie en anderen naar de waarheid leiden?
8. Ellen White verzette zich aanvankelijk tegen haar roeping, net zoals Mozes en Jeremia dat deden. Heb je ooit gevoeld dat God je naar iets leidde buiten je comfortzone? Hoe reageerde je daarop?
9. Ellen White noemde zichzelf een boodschapper in plaats van een profeet, waarbij ze zich richtte op het overbrengen van Gods boodschappen in plaats van een titel voor zichzelf op te eisen. Op welke manieren was zij een boodschapper? Wat kunnen we leren van haar nederige houding in de bediening?

Werkwijzer kwartaal 4 2026

24 oktober

Les 4: Nieuwtestamentische profeten

Deel 1: Overzicht

Kerntekst: *1 Korintiërs 12:4–6*

Lezen: *Matteüs 16:13–16; Efeziërs 2:20; Openbaring 22:6; Lucas 2:36–38; Handelingen 21:9; Efeziërs 6:10–18.*

Introductie

Het thema van de les van deze week sluit naadloos aan bij dat van vorige week, maar gaat in op de aard van de profeten uit het Nieuwe Testament, die als door de Geest bekrachtigde boodschappers fungeerden en de vroege kerk begeleiding, bemoediging en aansporing boden. De rol van deze profeten was om Gods boodschap te verkondigen, waarbij zij soms toekomstige gebeurtenissen openbaarden, maar vooral de gelovigen sterkten en hen opriepen tot trouw. In tegenstelling tot de profeten uit het Oude Testament, wier gezag fundamenteel was voor de verbondsrelatie van Israël met God, waren de profeten uit het Nieuwe Testament actief binnen de kerkgemeenschap, waar zij het apostolische onderwijs aanvulden en naar Christus wezen als de ultieme openbaring van Gods wil. Net zoals de profeten uit het Nieuwe Testament Christus als de messias verheven, zo deed ook Ellen White dat.

Deel 2: Commentaar

1. Jezus was de belangrijkste profeet.

Jezus Christus is de ultieme profeet, die alle profeten die vóór Hem kwamen overtreft. In tegenstelling tot de profeten uit het Oude Testament, die Gods woord verkondigden, was Jezus het Woord dat mens werd.⁴⁴ Hij verkondigde niet alleen de goddelijke waarheid; Hij belichaamde die ook. Jezus erkende zijn profetische rol door te zeggen: ‘Een profeet wordt overal erkend behalve in zijn vaderstad en in zijn eigen familie,’⁴⁵ waarmee Hij zijn afwijzing benadrukte, ondanks de autoriteit die Hij bezat.

Johannes de Doper vervulde eveneens een unieke profetische rol. Erkend als profeet, handelde en sprak hij zoals de profeten uit het Oude Testament dat deden: hij riep mensen op tot bekering en bereidde de weg voor de Messias.⁴⁶ Johannes was echter anders. Hij was de brug tussen het oude en het nieuwe verbond, de laatste profeet van het oude tijdperk en de voorloper van het nieuwe. Hij stond ‘op het keerpunt van de tijdperken’ en ‘aan de vooravond van het tijdperk van vervulling.’⁴⁷

⁴⁴ Johannes 1:14

⁴⁵ Matteüs 13:57

⁴⁶ Matteüs 11:9; Jesaja 40:3; Matteüs 3:3

⁴⁷ Christopher Rowland, “Prophets, Prophecy,” in *Dictionary of Jesus and the Gospels*, 2^e druk, Joel B. Green en anderen (Downers Grove, IL; Nottingham, England: IVP Academic; IVP, 2013), blz. 707.

Alleen Johannes identificeerde Christus als ‘het Lam van God.’⁴⁸ Jezus prees Johannes als de grootste onder degenen die uit vrouwen geboren zijn, maar merkte op dat de kleinste in het koninkrijk der hemelen groter zou zijn, waarmee hij de transformerende kracht van het nieuwe verbond aangaf.⁴⁹

2. Nieuwtestamentische apostelen en profeten hadden hetzelfde gezag als de oudtestamentische profeten.

Het Nieuwe Testament bevestigt dat de profetische gave voortduurt, waarbij het gezag van de apostelen en profeten uit het Nieuwe Testament gelijkgesteld wordt aan dat van hun tegenhangers uit het Oude Testament. In Efeziërs 3:5 schrijft Paulus dat het mysterie van Christus ‘nu door de Geest geopenbaard [is] aan zijn heilige apostelen en profeten.’ En Efeziërs 2:20 beschrijft de kerk als ‘gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, met Christus Jezus zelf als de hoeksteen.’ Daniel B. Wallace legt uit dat deze passages verwijzen naar dezelfde groep profeten die, samen met de apostelen, het fundament van de kerk vormden.⁵⁰

Geleerden zijn het oneens over de vraag of de profetische gave ook na het apostolische tijdperk voortduurde. Cessationisten geloven dat deze gaven ophielden met de voltooiing van de bijbelse canon, terwijl continuationisten – waaronder veel charismatici en pinkstergelovigen – beweren dat profetische gaven ook vandaag de dag nog bestaan. Zevendedagsadventisten nemen een gematigd standpunt in en bevestigen dat de profetische gave voortduurt, maar ondergeschikt blijft aan de Schrift, die als het hoogste gezag fungeert. Daarom staan zij terughoudend ten aanzien van het voortbestaan van alle gaven zoals charismatische groeperingen die definiëren.

3. In het Nieuwe Testament diende de gave van profetie als aansporing en bemoediging, waarbij de aandacht op Christus werd gericht.

De komst van Christus heeft de aard van de profetie ingrijpend veranderd. Terwijl de profeten uit het Oude Testament uitkeken naar de messias, richtten de profeten uit het Nieuwe Testament hun boodschap op het leven, de dood, de opstanding en de wederkomst van Jezus. In Openbaring 19:10 staat: ‘Getuigen van Jezus is profeteren.’ Christus wordt op die manier het middelpunt van alle profetische activiteit.

Ekkehardt Mueller benadrukt dat ‘de nieuwtestamentische profeet zich nog meer richtte op Jezus, zijn leven, zijn woorden en zijn daden dan de oudtestamentische profeet zich op de messias had gericht.’⁵¹ Het was hun taak de boodschap van Christus relevant te maken en de kerk aan te sporen trouw en hoopvol te blijven in afwachting van zijn terugkeer.

4. De gave van profetie manifesteerde zich bij mannen en vrouwen.

Het Nieuwe Testament benadrukt dat de profetische gave zowel aan mannen als aan vrouwen werd geschonken. In Handelingen 2:17-18 verklaarde Petrus, onder verwijzing naar Joël 3:1-2:⁵² ‘Aan het einde der tijden, zegt God, zal Ik mijn Geest uitgieten over al wat leeft. Dan zullen jullie zonen en dochters profeteren, jongeren zullen visioenen zien en oude mensen dromen dromen. Ja, over al mijn dienaren en dienaressen zal Ik in die tijd mijn Geest uitgieten, zodat ze zullen profeteren.’ Deze genderneutrale uitstorting werd zichtbaar vervuld in de vroege kerk.

⁴⁸ Johannes 1:29

⁴⁹ Matteüs 11:11; Johannes 3:30

⁵⁰ Daniel B. Wallace, *Greek Grammar Beyond the Basics: An Exegetical Syntax of the New Testament* [Grand Rapids, MI: Zondervan, 1996], blz. 286

⁵¹ “The Prophetic Voice in the New Testament: An Overview,” in Alberto R. Timm en Dwain Esmond, redactie, *The Gift of Prophecy in Scripture and History* (Silver Spring, MD: Review and Herald Publishing Association, 2015), blz. 55-56

⁵² Joël 2:28-29 in oudere vertalingen

Vrouwen, zoals Anna en de vier dochters van Filippus, werden erkend als profeten en speelden een cruciale rol bij het verkondigen van Gods boodschap.⁵³ Het noemen van deze vrouwen onderstreept de onpartijdige verdeling van gaven door de heilige Geest, waardoor beide geslachten in staat worden gesteld in de profetische rol te dienen als boodschappers van God.

5. Het Nieuwe Testament waarschuwt tegen valse profeten.

Naast bevestigingen van ware profetieën bevat het Nieuwe Testament ook krachtige waarschuwingen tegen valse profeten. In Matteüs 7:15 waarschuwt Jezus: ‘Pas op voor valse profeten, die in schaapskleren op jullie afkomen, maar in wezen roofzuchtige wolven zijn.’ Valse profeten vormden een reële bedreiging voor de vroege kerk en brachten gelovigen op een dwaalspoor met misleidende leerstellingen.

In 1 Johannes 4:1 worden christenen aangespoord: ‘Onderzoek altijd of een geest van God komt, want er zijn veel valse profeten in de wereld verschenen.’ Ware profetie is in overeenstemming met Gods Woord, wijst naar Christus en bouwt de kerk op, terwijl valse profeten verdeeldheid zaaiende leerstellingen en eigenbelang bevorderen. Gelovigen worden opgeroepen tot onderscheidingsvermogen, om ervoor te zorgen dat alle profetische boodschappen in overeenstemming zijn met de Schrift en Christus centraal stellen.

6. De profetische gave van Ellen White functioneerde zoals die van de nieuwtestamentische profeten, in de zin dat ook zij zich richtte op Christus.

In het kader van de les van vrijdag is het hier zinvol om voor de groep kort een overzicht te geven van de op Christus gerichte en op het kruis gefocuste ontwikkeling in de geschriften van Ellen White, van haar vroege jaren tot haar latere jaren. Dit overzicht zal helpen benadrukken hoe zij functioneerde als een postbijbelse profeet in de nieuwtestamentische zin en hoe zij Christus verheerlijkte. Al in 1851 benadrukte zij het belang van stilstaan bij ‘de waardigheid van Jezus, zijn liefde, zijn verdiensten en zijn grote genade.’⁵⁴ Enkele jaren later, in 1857, riep zij de jeugd op: ‘Als Christus in ons de hoop op heerlijkheid is, zouden wij zulke ongeëvenaarde charmes in Hem moeten ontdekken dat de ziel er verliefd op zal worden.’⁵⁵

In 1869 bereikte haar vroege focus op Christus een hoogtepunt in ‘*The Sufferings of Christ*’, een klein pamflet dat eerst afzonderlijk werd gepubliceerd en vervolgens in *Testimonies for the Church*, deel 2, blz. 200–215. In de meest ontroerende en krachtige bewoordingen die zij kon vinden, beschreef Ellen White het leven, het lijden en de dood van Christus als een verzoening voor onze zonden. Haar zorg was dat ‘we een bredere en diepere kijk zouden moeten hebben’ op wat Christus voor ons heeft gedaan en ‘beziel, verheven en in vervoering zouden raken door het thema van de liefde van de Vader en de Zoon voor de mens.’⁵⁶

In de nasleep van de Generale Conferentie in Minneapolis in 1888 werd Ellen White gevraagd wat zij vond van de boodschappen over verlossing die daar waren gepresenteerd. Zij antwoordde: ‘Maar ik leg het jullie al 45 jaar voor — de ongeëvenaarde charmes van Christus.’⁵⁷ Deze ‘ongeëvenaarde charmes’ waren te vinden in het verlossingswerk, de goddelijke natuur en de persoon van Christus. In de geschriften van Ellen White uit deze veertig jaar en daarna tot aan het einde van haar leven zijn talloze uitspraken te vinden over de verdiensten van Christus en de verlossing in Hem.⁵⁸

⁵³ Lucas 2:36-38; Handelingen 21:9

⁵⁴ Ellen White, *Eerste geschriften*, blz. 79

⁵⁵ *Testimonies for the Church*, deel 1, blz. 162

⁵⁶ *Testimonies for the Church*, deel 2, blz. 215

⁵⁷ *Sermons and Talks*, deel 1, blz. 116

⁵⁸ Zie bijvoorbeeld *Gospel Workers*, blz. 156–162

Verdere studie: Zie Peter van Bemmelen, “ ‘The Matchless Charms of Christ’ ”: Theological Significance of This Phrase in Ellen White’s Writings,” in Daniel Heinz en anderen, *Christ, Salvation, and the Eschaton: Essays in Honor of Hans K. LaRondelle* (Berrien Springs, MI: Old Testament Department, Seventh-day Adventist Theological Seminary, 2009), blz. 231–240.

Deel 3: Toepassing

Onderstaande toepassingsvragen zijn genomen uit het commentaar hierboven en zijn bedoeld het gesprek in de groep te bevorderen. Maak een keuze uit deze vragen en de vragen in het lesboek om een zo zinvol mogelijk gesprek op gang te brengen.

1. Jezus was meer dan een profeet. Hij was het Woord dat mens werd (Johannes 1:14). Hoe beïnvloedt deze bijbelse waarheid ons begrip van zijn gezag in het heden?
2. Johannes de Doper erkende Jezus als ‘het Lam van God’ (Johannes 1:29). Welke invloed heeft het erkennen van Christus voor wie Hij is op de manier waarop we leven en ons geloof delen?
3. Efeziërs 2:20 beschrijft de kerk als gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, met Christus als hoeksteen. Hoe zou dit idee onze kijk op het Nieuwe Testament en het gezag daarvan moeten beïnvloeden?
4. Verschillende christelijke groeperingen debatteren over de vraag of de profetische gave vandaag de dag nog voortduurt. Hoe zou je het standpunt van de Adventisten omschrijven?
5. Paulus stelt dat profetie bedoeld is om te sterken, aan te moedigen en te troosten (1 Korintiërs 14:3). Hoe kunnen we dit principe toepassen in onze kerkgemeenschappen en dagelijkse omgang met elkaar?
6. Vrouwen, zoals Anna (Lucas 2:36–38) en de dochters van Filippus (Handelingen 21:9), werden erkend als profeten. Hoe kunnen we zowel mannen als vrouwen nu ondersteunen en aanmoedigen om hun geestelijke gaven te gebruiken?
7. Jezus waarschuwde dat er valse profeten zouden komen in schapenvacht (Matteüs 7:15). Wat zijn hedendaagse voorbeelden van leerstellingen die bijbels lijken, maar mensen op een dwaalspoor brengen?
8. Ellen White legde de nadruk op ‘de ongeëvenaarde charmes van Christus’. Wat bedoelt ze met deze uitdrukking? Dat wil zeggen, wat zijn ‘de ongeëvenaarde charmes van Christus’? Hoe heeft de focus hierop je geloof verdiept?
9. Ellen White moedigde een bredere en diepere kijk op de verzoening van Christus aan. Hoe kunnen we groeien in ons begrip en onze waardering voor wat Christus voor ons heeft gedaan?
10. De profetische rol van Ellen White was altijd gericht op het verheffen van Jezus. Hoe verhoudt haar nadruk op Christus zich tot de manier waarop wij haar geschriften nu bekijken en gebruiken?

Werkwijzer kwartaal 4 2026

31 oktober

Les 5: Openbaring en inspiratie

Deel 1: Overzicht

Kerntekst: *Openbaring 1:1-2*

Lezen: *Hebreeën 1:1-2; 2 Timoteüs 3:15-17; 2 Petrus 1:19-21; Exodus 17:14; Openbaring 1:19; Ezechiël 4:1-8.*

Introductie

De les van deze week gaat over de manier waarop God met de profeten communiceerde en hoe deze communicatie heeft geleid tot de verscheidenheid aan geschriften die we in de Bijbel aantreffen. Zoals in de eerste les al werd aangegeven, hebben mensen sinds de zondeval de directe toegang tot God verloren. Door middel van openbaring en inspiratie heeft God echter contact gemaakt met de gevallen mensheid en zijn wil bekendgemaakt via de profeten en andere bijdragers aan de Bijbel. De Schrift getuigt van zowel openbaring als inspiratie bij de bijbelschrijvers en zou het uitgangspunt moeten zijn voor het begrijpen van dit goddelijk-menselijke proces. Ellen White begreep dit proces vanuit haar eigen ervaring en vanuit haar eigen studie van de Schrift. De les gaat dan ook van de Schrift over naar haar eigen ervaring met openbaring en inspiratie.

Deel 2: Commentaar

1. Algemene openbaring versus bijzondere openbaring

Theologen maken onderscheid tussen twee soorten openbaring: algemene en bijzondere. Algemene openbaring verwijst naar Gods zelfopenbaring door middel van de natuur, de geschiedenis en de menselijke ervaring, waardoor Hij bekend wordt aan alle mensen, overal.⁵⁹ Psalm 19:1-2 bevestigt dat de schepping Gods heerlijkheid verkondigt; toch blijft deze openbaring algemeen en vaag. Bijzondere openbaring daarentegen is Gods directe communicatie met specifieke personen op bepaalde tijden en plaatsen, waarbij waarheden worden geopenbaard die noodzakelijk zijn voor een verlossende relatie met Hem.⁶⁰ Vanwege de zondeval van de mensheid was algemene openbaring alleen onvoldoende, aangezien mensen duidelijker goddelijke leiding nodig hadden om hun geestelijke beperkingen te overwinnen.⁶¹

Speciale openbaring onthult waarheden over God die mensen niet op eigen kracht kunnen ontdekken. De bijbelse termen voor ‘openbaren’ (Hebreeuws *galah*, Amos 3:7; Grieks *apokaluptō*, Romeinen 1:17) brengen het idee over van het onthullen van verborgen kennis. Openbaring kan worden omschreven als Gods openbaarmaking van zichzelf en zijn wil aan een uitverkoren instrument, waarbij kennis wordt overgedragen die met menselijke inspanningen onbereikbaar is. De Bijbel zelf is het verslag van deze bijzondere openbaring, met als hoogtepunt Jezus Christus, die vanaf Genesis 3:15 het ultieme middelpunt vormt van Gods goddelijke communicatie.

⁵⁹ Daniël 2:21; Romeinen 2:11-16; Handelingen 14:16-17

⁶⁰ Deuteronomium 29:29; Hebreeën 1:1-2

⁶¹ 1 Korintiërs 2:14

2. Inspiratie

Openbaring was een verticaal gebeuren waarbij God de waarheid aan menselijke ontvangers meedeelde, terwijl inspiratie het horizontale proces was van het bewaren en doorgeven van die waarheid aan anderen. Dit proces vond plaats zowel door mondelinge verkondiging als door het opschrijven van de Schrift. Veel profetische boodschappen werden eerst uitgesproken voordat ze werden vastgelegd, net zoals de leer van Jezus.⁶² De Schrift is het hoogtepunt van de openbaring en dient als de gezaghebbende bron van goddelijke waarheid voor leerstellige en geestelijke leiding. Als de definitieve vorm van bijzondere openbaring getuigt de Bijbel van haar eigen inspiratie. Paulus verklaarde dat de gehele Schrift ‘door God [is] geïnspireerd,’⁶³ waarbij hij de term *theopneustos* gebruikte, wat ‘door God geademd’ betekent. Deze betekenis bevestigt dat de gehele Bijbel, en niet slechts delen ervan, door God is geïnspireerd, waardoor deze volledig betrouwbaar is voor onderwijs en instructie.

Bij het proces van inspiratie waren menselijke schrijvers betrokken die door de heilige Geest werden geleid. Petrus benadrukte dit idee toen hij schreef: ‘Mensen die namens God spraken werden daartoe altijd gedreven door de heilige Geest.’⁶⁴ Het Griekse woord *pheromenoi* (‘gedreven’) suggereert dat de Geest hen meevoerde, waardoor werd gewaarborgd dat de Schrift niet louter een menselijke uitvinding was. Inspiratie kan worden omschreven als een goddelijke daad, waardoor profeten in staat werden gesteld openbaring op gezaghebbende en betrouwbare wijze te ontvangen en door te geven. Dit goddelijke initiatief zorgde voor de nauwkeurige bewaring van Gods waarheid door middel van de geschreven Schrift, zoals blijkt uit het feit dat Mozes de opdracht kreeg om Gods woorden op te schrijven.⁶⁵ Later benadrukte Jozua nogmaals het belang van het gehoorzamen aan wat er in het wetboek stond geschreven,⁶⁶ waarmee de blijvende rol van de geïnspireerde Schrift bij het leiden van Gods volk werd onderstreept.

3. Gods bijzondere openbaring in de Bijbel

Openbaring en inspiratie werkten samen bij Gods communicatie van zijn wil aan de mensheid. Openbaring was de verticale handeling waarbij God de goddelijke waarheid openbaarde via dromen, visioenen of directe instructies aan de profeet. Deze beweging ging van God naar de mensen. Inspiratie was het horizontale proces waarin profeten, geleid door God, de geopenbaarde waarheid getrouw aan anderen doorgeven. Dit gebeurde door middel van mondelinge verkondiging en het vastleggen in geschriften, het opschrijven van wat later de Schrift zou worden.

De profeten vormden gedurende dit hele proces de menselijke schakel tussen openbaring en inspiratie. Door inspiratie ontvingen zij goddelijke waarheid en brachten deze betrouwbaar over aan hun beoogde publiek. De beweging van inspiratie ging van geïnspireerde mensen naar andere mensen, waardoor werd gewaarborgd dat Gods boodschap door de generaties heen betrouwbaar en gezaghebbend bleef. Op deze manier werd de Bijbel, Gods Woord, aan de mensheid doorgegeven.

4. De verschillende manifestaties van openbaringsinspiratie in de Bijbel

God heeft zijn wil geopenbaard door middel van verschillende modellen, waarbij Hij zowel voor openbaring (het bekendmaken van zijn waarheid) als voor inspiratie (de getrouwe overlevering en het behoud daarvan) zorgde. Enkele van deze vormen zijn:

⁶² Jesaja 7:3-4; Jeremia 7:2; Matteüs 5-7

⁶³ 2 Timoteüs 3:16

⁶⁴ 2 Petrus 1:21

⁶⁵ Exodus 17:14; Deuteronomium 31:9

⁶⁶ Jozua 23:6

1. Theofanieën — Zichtbare verschijningen van God (Genesis 17:1; Exodus 33:11) die zijn aanwezigheid openbaarden en profeten inspireerden.

2. Dromen en visioenen — Goddelijke boodschappen die werden overgebracht en later opgeschreven (Numeri 12:6; Daniël 2:19).

3. Engelachtige boodschappers — Engelen die openbaringen overbrachten (Daniël 10:11; Lucas 2:8–14).

4. Loting — Gods leiding bij het nemen van beslissingen (Numeri 26:55; Handelingen 1:21–26).

5. Urim en Tummim — Goddelijk oordeel via de hogepriester (Exodus 28:30).

6. Goddelijke toespraak — Gods directe woorden, later in de Schrift vastgelegd (Exodus 20:3–17).

7. Wonderen en tekenen — Daden die Gods macht openbaren, vastgelegd voor toekomstige generaties (Exodus 7–14).

8. Jezus Christus — De ultieme openbaring; zijn leven en leer zijn bewaard gebleven in de Schrift. Openbaring maakte Gods waarheid bekend, terwijl inspiratie zorgde voor de getrouwe overbrenging ervan.

5. Ellen White beweerde openbaringsinspiratie te ontvangen, maar gaf de Bijbel een unieke status

Nu we de verticale en horizontale aspecten van Gods communicatie hebben vastgesteld, kunnen we de ervaring van Ellen White met openbaring en inspiratie onderzoeken. Als haar profetische gave authentiek was, zou deze in overeenstemming zijn met de ervaring van de bijbelschrijvers. Precies deze overeenstemming vinden we terug in haar eigen getuigenis. Ze verklaarde: ‘Ik ben net zo afhankelijk van de Geest van de Heer bij het vertellen of opschrijven van een visioen, als bij het ontvangen van het visioen zelf.’⁶⁷

De profetische ervaring van Ellen White weerspiegelde het bijbelse patroon, waarin openbaring en inspiratie samenwerkten. Het verticale aspect – ‘het hebben van het visioen’ – stond centraal in haar bediening. Gedurende zeventig jaar ontving zij ongeveer duizend dromen en visioenen over uiteenlopende onderwerpen, waaronder persoonlijke vermaningen, kerkbestuur, onderwijs, gezondheid, theologie en de grote strijd tussen Christus en Satan. Zij beschreef deze ervaringen als het worden meegenomen in Gods aanwezigheid, het zien van gebeurtenissen uit het verleden en de toekomst, en het ontvangen van goddelijke leiding.

Het horizontale aspect – ‘het doorgeven of opschrijven van een visioen’ – was eveneens van cruciaal belang. Kort na haar eerste visioen in 1844 kreeg ze de opdracht te vertellen wat ze had gezien, waarmee een levenslange taak begon. Haar visioenen, die minuten tot uren konden duren, moesten vaak pas weken of maanden later worden vastgelegd. Ze merkte op dat ze zich het visioen niet altijd onmiddellijk kon herinneren, maar dat het duidelijk terugkwam wanneer ze in een relevante context schreef of sprak.

Het is belangrijk op te merken dat niet al haar geschriften rechtstreeks voortkwamen uit visioenen. Ze maakte gebruik van haar geheugen, kruisverwijzingen en historisch onderzoek, met name in werken zoals ‘De grote strijd.’ Ook ontleende ze uitdrukkingen aan andere schrijvers en bewerkte deze om haar boodschap doeltreffend over te brengen. Net zoals Paulus paste ze soms goddelijk geopenbaarde principes toe op specifieke situaties zonder een nieuw visioen te ontvangen.

⁶⁷ *Spiritual Gifts*, deel 2, blz. 293

Zevendedagsadventisten geloven dat Ellen Whites ervaring van inspiratie identiek was aan die van bijbelse schrijvers. Zij verklaarde in 1876: ‘In vroeger tijden sprak God tot de mensen door de mond van profeten en apostelen. Tegenwoordig spreekt Hij tot hen door de getuigenissen van zijn Geest.’⁶⁸

Op dit punt kunnen er vragen rijzen over de relatie tussen de geschriften van Ellen White en de Bijbel. Als haar inspiratie dezelfde was als die van de bijbelschrijvers, zijn haar visioenen en geschriften dan niet in alle opzichten gelijk aan de Bijbel en daarmee een aanvulling op de canon van de Schrift? Deze kwestie komt later aan bod, in les 10, die handelt over profetisch gezag. Voorlopig kunnen we erop wijzen dat, hoewel het logisch is om de gelijkwaardigheid van de openbarings- en inspiratie-ervaring tussen het Oude- en het Nieuwe Testament en de postcanonieke gave van profetie te handhaven, het onderwerp van gezag en de canon van de Schrift twee verschillende zaken zijn. Hoewel er geen gradaties in inspiratie bestaan, zijn er wel gradaties in autoriteit, en postcanonieke profeten (zoals Ellen White) hebben niet dezelfde autoriteit als de bijbelse canon.⁶⁹

Deel 3: Toepassing

Onderstaande toepassingsvragen zijn ontleend aan het bovenstaande commentaar en zijn bedoeld om het gesprek in je groep te bevorderen. Kies uit deze vragen en de vragen in het lesboek degene die je groep het beste zullen aansporen tot zinvolle reflectie.

1. Hoe beïnvloedt algemene openbaring (via de natuur, de geschiedenis en menselijke ervaringen) je persoonlijk geloof en je begrip van God? Kun je specifieke momenten bedenken waarop je Gods aanwezigheid herkende in de natuur of via gebeurtenissen in je leven?
2. Aangezien bijzondere openbaring duidelijkere kennis verschaft over Gods verlossingsplan, hoe kun je dan een diepere band met de Schrift cultiveren als Gods ultieme bijzondere openbaring? Welke praktische stappen kun je nemen om bijbelstudie een meer transformerend onderdeel van je dagelijks leven te maken?
3. De Bijbel leert ons dat de Schrift ‘door God geïnspireerd’ is (zie 2 Timoteüs 3:16); toch is zij door menselijke auteurs geschreven onder leiding van de heilige Geest. Hoe versterkt dit dubbele aspect van goddelijke en menselijke betrokkenheid bij de Schrift je vertrouwen in de betrouwbaarheid ervan en de toepasbaarheid op je leven?
4. Openbaring en inspiratie namen in de Schrift verschillende vormen aan, waaronder dromen, visioenen, wonderen en directe woorden van God. Heb je ooit zelf een moment van goddelijke leiding of inzicht meegemaakt, of ken je iemand die dat in zijn of haar leven heeft ervaren? Hoe kun je vaststellen of dergelijke ervaringen in overeenstemming zijn met de bijbelse waarheid?
5. De ervaringen van Ellen White met openbaring en inspiratie waren vergelijkbaar met die van de bijbelse profeten; toch hebben haar geschriften niet hetzelfde gezag als de Schrift. Hoe kunnen haar geschriften geestelijke groei bevorderen terwijl de Bijbel als het hoogste gezag blijft gelden?
6. Verlichting verschilt van openbaring en inspiratie en vindt plaats wanneer de heilige Geest de gelovige helpt te begrijpen wat in de Schrift is geopenbaard (Johannes 14:26; 16:7–11). Het is een gave voor alle gelovigen, terwijl openbaring en inspiratie alleen voor de profeten zijn bestemd. Hoe ervaar je verlichting bij het lezen van de Schrift of van Ellen White?

⁶⁸ *Testimonies for the Church*, deel 4, blz. 147-148

⁶⁹ Dit commentaar is gebaseerd op Jud Lake, *Ellen White Under Fire: Identifying the Mistakes of Her Critics* [Nampa, Idaho: Pacific Press, 2010], hoofdstuk 5, blz. 90–102

Werkwijzer kwartaal 4 2026

7 november

Les 6: De profetische geschriften

Deel 1: Overzicht

Kerntekst: *Romeinen 15:4*

Lezen: *Exodus 17:14; Jesaja 13:1; Jeremia 36:17-18; Romeinen 16:22; Judas 14-15; Lucas 1:1-4; 2 Korintiërs 4:7*

Introductie

In de les van deze week wordt de bespreking over inspiratie voortgezet en ligt de nadruk op het begrijpen hoe de profeten Gods boodschap overbrachten. Dankzij inspiratie konden de bijbelschrijvers in de Schrift weergeven wat God hun had gegeven, in verschillende schrijfstijlen en genres. De menselijke taal was het middel dat God gebruikte om zijn woord tot de mensen te spreken. Profeten maakten daarom gebruik van alles wat hun ter beschikking stond om zo nauwkeurig mogelijk over te brengen wat God hen had opgedragen te zeggen. Soms hield deze communicatie in dat ze literaire assistenten inschakelden of elementen uit seculiere geschriften overnamen om hun punt duidelijk te maken. Door deze zaken te bespreken, zal de groep meer waardering krijgen voor de verrassende manier waarop God zijn boodschap menselijk heeft gemaakt, zodat wij die konden begrijpen.

Deel 2: Commentaar

1. De laatste stap in Gods communicatie met de profeten is de geschreven vorm waarin zij de goddelijke boodschap uitdrukken.

Volgens oudtestamenticus Daniel Block verliep het profetische proces van het overbrengen van Gods boodschap in zeven afzonderlijke, maar onderling samenhangende fasen:

Eerste fase: De profeet ontvangt de goddelijke boodschap in de vorm van een openbaring.

Tweede fase: De profeet brengt de boodschap mondeling over aan zijn of haar toehoorders.

Derde fase: De boodschap wordt in geschreven vorm vastgelegd.

Vierde fase: De profeet voegt de historische omstandigheden toe aan de opgeschreven boodschap om het voor het publiek in context te plaatsen en er een complete literaire eenheid van te maken.

Vijfde fase: De profeet brengt de literaire eenheden samen.

Zesde fase: De boodschappen in hun literaire eenheden worden bewerkt en geordend tot een samenhangend boek.

Zevende fase: Aan het boek wordt een formele titel toegevoegd, waarin de profeet wordt geïdentificeerd, de omstandigheden van zijn bediening worden toegelicht en het genre van de verzameling wordt beschreven.⁷⁰

Dit proces omvatte horizontale activiteiten waardoor de heilige Geest de bijbelse profeten in staat stelde de oorspronkelijke openbaring die hun aanvankelijk was gegeven, te bewaren en voort te zetten. Zo heeft God, vanaf de mondelinge verkondiging tot het opschrijven van de Schrift, tot de mensen

⁷⁰ Zie Daniel Isaac Block, *The Book of Ezekiel*, Chapters 1–24, The New International Commentary on the Old Testament [Grand Rapids, MI: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1997], blz. 18

gesproken. Het proces van verlichting is Gods manier om lezers van de Schrift vandaag de dag in staat te stellen Gods Woord te begrijpen en zijn boodschap persoonlijk te ontvangen.

2. De bijbelschrijvers gebruikten diverse literaire methoden en genres om de boodschappen over te brengen die God hen gaf.

De Bijbel is rijk aan literaire vormen en technieken, veel meer dan velen beseffen. Een korte verkenning onthult een verrassende artistieke diepgang, waaruit blijkt dat de bijbelschrijvers bewust gebruikmaakten van gevestigde literaire conventies. Hun gebruik van deze vormen was niet toevallig, maar weerspiegelde een gedeelde literaire traditie die de auteurs uit hun tijd goed kenden. In plaats van bij elk werk nieuwe structuren te bedenken, putten zij uit een gemeenschappelijke schat aan literaire en retorische technieken, waarmee zij hun boodschappen met weloverwogen vakmanschap vormgaven.⁷¹ Enkele prominente genres in de Schrift zijn het verhaal, de poëzie, de wijsheidsliteratuur, de wet, het evangelie, de brief en de apocalyptiek.

3. Sommige bijbelschrijvers maakten gebruik van literaire assistenten en/of bronnen buiten de Bijbel.

Veel christenen die het ‘verbale-plenaire’ of ‘dictaat’-model van inspiratie aanhangen, geloven dat God uitsluitend via bovennatuurlijke middelen, zoals dromen en visioenen, communiceerde. Het bijbelse model van inspiratie erkent echter meerdere manieren waarop de heilige Geest de bijbelschrijvers leidde, waaronder literaire assistenten en historisch onderzoek. Bij deze laatste benadering lazen, bestudeerden, verzamelden en bewerkten de schrijvers bestaand materiaal – zowel geïnspireerd als niet-geïnspireerd – terwijl God op voorzienige wijze toezicht hield op het proces.

Literaire ontleningen zijn overal in de Schrift terug te vinden: Mozes nam structuren over uit het oude Nabije Oosten; Micha sloot aan bij Jesaja; en de samensteller van 2 Koningen putte rechtstreeks uit Jesaja. Salomo verwerkte spreken van andere wijzen, terwijl evangelienschrijvers, zoals Matteüs en Lucas, hun verslagen hoogstwaarschijnlijk op basis van Marcus opbouwden. Zelfs het evangelie van Johannes maakt gebruik van Grieks-filosofische uitdrukkingen, zoals ‘logos’, maar geeft deze een nieuwe, theologische betekenis.

Paulus verwijst naar Griekse dichters zonder hen bij naam te noemen, en in de Openbaring van Johannes komt beeldspraak voor die ook te vinden is in het niet-canonieke Boek van Henoch. Het evangelie van Lucas is het duidelijkste voorbeeld van de onderzoeksbenadering, aangezien hij expliciet vermeldt dat hij zijn verhaal heeft samengesteld op basis van zorgvuldig onderzoek. Hoewel goddelijke tussenkomst af en toe de keuze voor bronnen kan hebben gestuurd, oefenden de auteurs over het algemeen hun eigen oordeel uit onder invloed van de heilige Geest. Dit model benadrukt dat bijbelse inspiratie zowel goddelijke leiding als menselijke inspanning omvat, waardoor het heilige karakter van de Schrift behouden blijft.

Verdere studie: Voor uitgebreide documentatie over literair leengoed in de Bijbel, zie Jiří Moskala, “Can a Biblical Inspired Writer Use Literary Sources?” in *Ellen White Issues Symposium, deel 8* (2012), blz. 70–102; voor een bespreking van Ellen Whites literaire leenwerk, zie Jud Lake, “Ellen G. White’s Use of Extrabiblical Sources,” in Alberto Timm and Dwain Esmond, red., *The Gift of Prophecy in Scripture and History*, blz. 316–332.

4. In de Bijbel communiceert God zijn goddelijke boodschap in de taal van een onvolmaakte mensheid om tegemoet te komen aan onze noden.

De uitspraak van Paulus in 2 Korintiërs 4:7 benadrukt het contrast tussen de overweldigende kracht van God en de zwakheid van menselijke instrumenten: ‘Maar wij zijn slechts een aarden pot voor deze schat; het moet duidelijk zijn dat onze overweldigende kracht niet van onszelf komt, maar van God.’

⁷¹ Zie Leland Ryken, *A Complete Handbook of Literary Forms in the Bible* [Wheaton, IL: Crossway, 2014], blz. 16

Deze beeldspraak herinnert ons eraan dat Gods boodschappers, hoewel door God uitverkoren, feilbaar blijven. De Bijbel bevat voorbeelden waarin profeten en apostelen persoonlijke tekortkomingen vertoonden; toch bevatten hun geschriften nog steeds Gods geïnspireerde waarheid.

De Schrift blijft goddelijk geleid, ondanks de beperkingen van het menselijk geheugen, de taal en de historische verslagen. Sommige discrepanties kunnen het gevolg zijn van variaties in bronnen of fouten van latere kopiïsten, zoals te zien is in de verschillen tussen 1 Kronieken 11:11 en 2 Samuël 23:8. Paulus zelf heeft mogelijk een detail verkeerd weergegeven in 1 Korintiërs 10:8 (vergelijk met Numeri 25:9). Toch doen dergelijke inconsistenties geen afbreuk aan het gezag van de Schrift. De essentie van Gods boodschap blijft intact, en door studie en geloof kunnen we zijn waarheid onderscheiden, ondanks kleine tekstuele variaties.

Verder studie: Zie Clinton Wahlen, “Variants, Versions, and the Trustworthiness of Scripture,” in *Biblical Hermeneutics: An Adventist Approach*, red. Frank M. Hasel (Silver Spring, MD: Biblical Research Institute; Review and Herald Academic, 2021), deel 3, blz. 63–83.

5. Ellen Whites ervaringen in het overbrengen van Gods wil aan mensen zijn vergelijkbaar met die van de bijbelschrijvers.

In het kader van de manier waarop de bijbelse profeten datgene wat zij in visioenen hadden ontvangen, overbrachten, kunnen we de methode die Ellen White hanteerde om de inhoud van haar visioenen over te brengen bespreken. Haar missie als boodschapper van God reikte veel verder dan het ontvangen van visioenen; het omvatte de uitdagende taak om die boodschappen over te brengen aan individuen, groepen en de kerk in het algemeen. Deze communicatie vormde het horizontale aspect van de inspiratie, zoals vorige week opgemerkt. Haar manier om deze boodschappen over te brengen varieerde, afhankelijk van de aard en de doelgroep van de openbaring. Ze bracht Gods instructies op drie primaire manieren over: mondelinge toespraken, persoonlijke brieven en gedrukte teksten. Het spreken in het openbaar speelde een belangrijke rol in haar bediening. Ellen White sprak regelmatig voor een groot publiek in plaatselijke kerken, op kampbijeenkomsten en tijdens zittingen van de Generale Conferentie, waar ze boodschappen van waarschuwing, bemoediging en instructie deelde. Soms herkende ze tijdens het prediken personen die ze in een visioen had gezien, waardoor ze hen tijdens haar toespraak rechtstreeks aansprak. Ze voelde in dergelijke gevallen een dwingende drang om specifieke waarschuwingen of raad te geven, waaruit haar gevoeligheid voor de leiding van de heilige Geest tijdens haar openbare bediening bleek.

Persoonlijke brieven vormden een ander essentieel kanaal waarmee Ellen White haar boodschappen overbracht. Omdat ze niet iedereen persoonlijk kon ontmoeten, schreef ze vaak gedetailleerde brieven waarin ze Gods specifieke raad, terechtwijzing of bemoediging overbracht. Deze brieven werden zorgvuldig en onder gebed opgesteld, waarbij ze zich afvroeg hoe de boodschap zou worden ontvangen. In gevallen waarin mensen zich tegen een directe boodschap zouden kunnen verzetten of deze verkeerd zouden kunnen interpreteren, vertrouwden ze de bezorging van de brief soms toe aan anderen, zodat de boodschap in een ondersteunende, gebedsvolle omgeving werd gelezen.

Haar schriftelijke bediening strekte zich ook uit tot boeken en tijdschriften, waarmee ze een breder publiek aansprak. Tijdens haar leven produceerde ze een omvangrijk oeuvre – bijna 24.000 pagina's aan boeken en meer dan 4.500 artikelen. Deze geschriften boden leerstellige begeleiding, geestelijke bemoediging en praktisch advies, en gaven vorm aan de geloofsovertuigingen en praktijken van de Adventkerk. Ondanks de emotionele en fysieke tol bleef Ellen White trouw aan haar roeping; vaak

sprak zij over de diepe persoonlijke last die zij voelde bij het overbrengen van moeilijke boodschappen, maar zij bleef altijd toegewijd aan haar missie om de kerk te leiden volgens Gods wil.⁷²

Deel 3: Toepassing

Onderstaande toepassingsvragen die onttrokken zijn aan bovenstaand commentaar, worden aangeboden ter bevordering van het groepsgesprek. Kies uit deze vragen en de vragen in het lesboek die het groepsgesprek het meest zinvol maken.

1. Het profetische proces van de Bijbel omvatte zowel goddelijke openbaring als menselijke inspanning bij het opschrijven en bewaren van Gods boodschap. Hoe versterkt het inzicht in dit proces je vertrouwen in de betrouwbaarheid van de Schrift, en hoe kan het je aanmoedigen om de Bijbel op een meer betrokken manier te bestuderen?
2. Aangezien de Bijbel verschillende literaire genres en stijlmiddelen bevat, hoe beïnvloedt het besef van de artistieke en gestructureerde opbouw ervan de manier waarop je de Schrift leest en interpreteert? Hoe kan het besef van deze literaire vormen je helpen om bijbelse leerstellingen effectiever toe te passen in je dagelijks leven?
3. God stond de bijbelschrijvers toe om bij het samenstellen van de Schrift gebruik te maken van onderzoek, literaire assistenten en bestaande bronnen. Hoe beïnvloedt dit inzicht je kijk op inspiratie? Hoe kan het je benadering van historisch en theologisch onderzoek tijdens je geloofsreis beïnvloeden?
4. Wat zegt literaire ontlening in de Schrift over de manier waarop God zijn goddelijke boodschap heeft belichaamd? Hoe beïnvloedt dit je kijk op inspiratie?
5. Paulus' beeldspraak van 'aarden potten' in 2 Korintiërs 4:7 benadrukt dat God onvolmaakte menselijke instrumenten gebruikt om zijn waarheid over te brengen. Hoe bemoedigt dit idee je in je geestelijke levenswandel, wetende dat God werkt door menselijke beperkingen heen? Hoe kan dit perspectief je reactie op twijfels of uitdagende passages in de Schrift beïnvloeden?
6. Hoe leg je het literaire lenen van Ellen White uit aan iemand die gelooft dat zij plagiaat heeft gepleegd?
7. Ellen White bracht haar boodschappen over via openbare toespraken, persoonlijke brieven en gepubliceerde geschriften, waarbij ze zich aanpaste aan de behoeften van haar publiek. Welke lessen kunnen we vandaag de dag leren van haar aanpak om de bijbelse waarheid op een getrouwe en relevante manier met anderen te delen?

⁷² Voor meer details, zie Arthur White, "Delivering the Messages" in *Ellen G. White: Messenger to the Remnant* [Washington, D.C.: Review and Herald, 1969], hoofdstuk 3, blz. 12–14, https://media4.egwwritings.org/pdf/en_EGWMR.pdf

Werkwijzer kwartaal 4 2026

14 november

Les 7: Luister hiernaar

Deel 1: Overzicht

Kerntekst: *1 Korintiërs 10:11*

Lezen: *Numeri 13:26–30; Jeremia 36:20–26; 2 Kronieken 36:15–16; Matteüs 23:30–35; 1 Korintiërs 10:6–12.*

Introductie

Tot nu toe stonden de lessen van dit kwartaal in het teken van de manier waarop de profeet Gods boodschappen ontving en doorgaf. De les van deze week gaat over hoe de bijbelse toehoorders op de boodschap van de profeet reageerden. Helaas werd de profetische boodschap vaker verworpen dan aanvaard. Deze verslagen zijn opgetekend ter vermaning en bemoediging, zodat we van dezelfde fouten kunnen leren en ze kunnen vermijden. Deze les kan helpen een basis te leggen voor het begrijpen van de aanvaarding en verwerping van de profetische bediening van Ellen White.

Deel 2: Commentaar

1. Bijbelse profeten waren niet populair omdat hun boodschappen impopulair waren.

Door de geschiedenis heen werden Gods profeten geconfronteerd met vijandigheid, afwijzing en zelfs geweld van de mensen die zij moesten leiden. Mozes bijvoorbeeld kreeg voortdurend te maken met tegenstand van de Israëlieten, die hem de schuld gaven van hun ontberingen in de woestijn.⁷³ Ook de waarschuwingen van Jeremia werden herhaaldelijk genegeerd en belachelijk gemaakt; koning Jojakim ging zelfs zo ver dat hij de boekrol van de profeet verbrandde om Gods boodschap het zwijgen op te leggen.⁷⁴ ‘De profeten waren geen abstracte filosofen die zich bezighielden met esoterische onderwerpen die ver afstonden van de realiteit van het dagelijks leven. Zij riepen de mensen op om de gangbare religie te verwerpen, rechtvaardig te handelen en hun vertrouwen te stellen in God in plaats van in hun sociale netwerken en middelen. Helaas leidt een impopulaire boodschap vaak tot een impopulaire boodschapper.’⁷⁵

Dit patroon van afwijzing zette zich gedurende de hele geschiedenis van Israël voort.⁷⁶ Zelfs Jezus, de ultieme profeet, werd veracht en gekruisigd. De weerstand tegen Gods boodschappers onthult de menselijke neiging om ongemakkelijke waarheden te verwerpen; toch bleef God in zijn barmhartigheid profeten zenden om zijn volk tot bekering op te roepen. Hun impopulariteit deed niets af aan de waarheid van hun boodschap – het benadrukte alleen maar de worsteling van de mensheid om zich aan Gods wil te onderwerpen.

⁷³ Numeri 14:4–11

⁷⁴ Jeremia 36:20–26

⁷⁵ Eric J. Tully, *Reading the Prophets as Christian Scripture: A Literary, Canonical, and Theological Introduction*, blz. 111

⁷⁶ 2 Kronieken 36:15–16; Matteüs 23:34–37

2. De Bijbelse verslagen over de afwijzing van de profeten zijn overgeleverd, zodat wij ervan kunnen leren en kunnen voorkomen dat we de fouten van onze voorouders herhalen.

In 1 Korintiërs 10:6–12 waarschuwt Paulus de gelovigen in Korinte de fouten van Israël in de woestijn niet te herhalen. Hij gebruikt de geschiedenis van Israël als voorbeeld van hoe Gods volk, ondanks het ervaren van zijn zegeningen, verviel in afgoderij, seksuele immoraliteit, het op de proef stellen van God en morren – daden die ertoe leidden dat zij onder het oordeel kwamen te staan. Paulus benadrukt dat deze gebeurtenissen als waarschuwingen dienen voor gelovigen, en spoort hen aan trouw te blijven en niet te denken dat zij immuun zijn voor een val. Hij sluit af met een waarschuwing: wie denkt standvastig te staan, moet oppassen dat hij niet valt, waarmee hij de noodzaak van nederigheid, waakzaamheid en vertrouwen op God benadrukt om trouw te blijven.

Toen Paulus zei dat deze dingen geschreven waren tot vermaning voor ons, ‘voor wie het einde van de tijd gekomen is,’⁷⁷ bedoelde hij dat gelovigen in zijn tijd – en bij uitbreiding alle christenen – leven in een beslissend tijdperk van de verlossingsgeschiedenis, waarin Gods handelingen met zijn volk in het verleden dienen als dringende lessen voor het heden. De bekroning van Gods plan door Christus heeft de laatste fase ingeluid vóór de uiteindelijke vervulling ervan, waardoor deze waarschuwingen bijzonder relevant zijn. Paulus roept op tot waakzaamheid, trouw en vertrouwen op God, en herinnert ons eraan dat we verantwoording moeten afleggen voor hoe we reageren op de lessen uit het verleden, met het oog op de komende voltooiing van Gods koningschap.

3. Ellen White ervoer afwijzing van haar profetische boodschappen, net zoals de bijbelse profeten, maar net zoals zij bleef ook Ellen White volhardend.

Tijdens haar profetische bediening binnen de Adventkerk kreeg Ellen White herhaaldelijk te maken met tegenstand. Van velen binnen de kerk ondervond zij regelrechte afwijzing van haar boodschappen, verdraaiing van de duidelijke betekenis van haar getuigenissen, en er waren mensen die ‘de getuigenissen in twijfel trokken, er fouten in zochten en trachtten de mensen van hun invloed af te brengen.’⁷⁸

Vanaf het begin van haar profetische bediening verlieten talrijke personen de kerk en zetten zij zich georganiseerd in tegen haar werk. In 1868 beschreef Uriah Smith, nadat hij de positieve bijdragen van Ellen Whites profetische bediening had uiteengezet, de aanvallen op haar visioenen en getuigenissen tot dan toe: ‘Maar ondanks al deze overvloed aan goede vruchten die zij [visioenen en getuigenissen] kunnen voortbrengen, en ondanks het feit dat zij volkomen vrij zijn van elke beschuldiging van kwaad die tegen hen kan worden ingebracht, stuiten zij overal op de bitterste tegenstand. Zij zijn het doelwit van de blindste vooroordelen, de hevigste haat en de meest kwaadaardige bitterheid. Wereldse mensen en schijnheiligen van alle denominaties verenigen zich in één algemene storm van laster en beledigingen tegen hen. Velen zullen een grote omweg maken met als doel hen een onterechte en kwaadaardige steek toe te brengen.’⁷⁹

In 1883 bevestigde Ellen White de woorden van Smith met haar getuigenis: ‘Vanaf het begin van mijn werk word ik achtervolgd door haat, verwijten en leugens. Lage beschuldigingen en lasterlijke berichten zijn gretig verzameld en op grote schaal verspreid door de opstandigen, de formalisten en de fanatici. . . . Deze strijd is al bijna veertig jaar aan de gang.’⁸⁰

Dudley M. Canright, een voormalig predikant van de Adventkerk, verliet de kerk in 1887 en voerde gedurende de laatste dertig jaar van zijn leven een agressieve campagne tegen de leer van de kerk,

⁷⁷ 1 Korintiërs 10:11

⁷⁸ Ellen White, *Selected Messages*, boek 1, blz. 45

⁷⁹ Uriah Smith, *The Visions of Mrs. E. G. White: Manifestation of Spiritual Gifts According to the Scriptures* (Battle Creek, MI: Seventh-day Adventist Publishing, 1868) blz. 8

⁸⁰ *Selected Messages*, boek 1, blz. 69.

waarbij hij Ellen White tot het mikpunt van zijn aanvallen maakte in zijn boek **Life of Mrs. E. G. White, Seventh-day Adventist Prophet: Her False Claims Refuted** (Salt Lake City: Sterling Press, 1998; Cincinnati: Standard Publishing, 1919).

De invloed van Canright op critici van het zevendedagsadventisme en Ellen White is enorm geweest en heeft de tegenstand tot ver in de eenentwintigste eeuw gevormd. Zijn boeken bleven na zijn dood in omloop en werden door evangelische critici gedurende de eerste helft van de twintigste eeuw gebruikt om het zevendedagsadventisme als een sekte te bestempelen. In de jaren zeventig kwam de invloed van Canright naar voren in academische kritieken, die zijn eerdere beschuldigingen van plagiaat herhaalden. Tegen het einde van de jaren negentig verspreidde de kritiek op Ellen White zich wereldwijd via het internet, waardoor Canrights **Life of Mrs. E. G. White** voor een breed publiek toegankelijk werd. Ook nu blijven Canrights werken invloedrijk; ze zijn vrij beschikbaar online en in herdrukken, waardoor zijn invloed in hedendaagse debatten voortduurt.⁸¹

In 1906 dacht Ellen White na over de toekomst van de kritiek op haar: ‘Ik verwacht nu dat er een lange lijst van valse beweringen aan de wereld zal worden gepresenteerd, en dat leugen na leugen, onjuiste bewering na onjuiste bewering, die Satan in de gedachten van mensen heeft ingeprent, door sommigen als waarheid zal worden aanvaard. Maar ik leg mijn zaak in Gods handen, en degenen die mijn levenswijze kennen, zullen de leugens die worden verkondigd niet geloven.’⁸²

In zijn bovengenoemde boek reageerde Uriah Smith op de critici van Ellen White door de viervoudige vrucht van haar profetische bediening in de kerk te beschrijven. Hij legde uit dat de profetische bediening van Ellen White vier belangrijke vruchten heeft voortgebracht. Ten eerste handhaaft deze de hoogste morele normen, door zonde aan de kaak te stellen, te waarschuwen voor Satans misleidingen en fanatisme te voorkomen. Haar geschriften hebben verborgen misstanden aan het licht gebracht, de zaak van de waarheid beschermd en tot grotere toewijding aan God en heiligheid van hart geïnspireerd. Ten tweede leiden ze mensen tot Christus, door Hem af te schilderen als de enige verlosser en gelovigen aan te sporen zijn heilige voorbeeld te volgen. Ten derde wijzen ze lezers op de Bijbel, door deze te bevestigen als Gods geïnspireerde Woord en ijverige bestudering ervan aan te moedigen als de regel voor geloof en praktijk. Ten slotte brengen ze troost en kracht, moedigen ze de zwakken aan, bemoedigen ze de ontmoedigden en brengen ze duidelijkheid in verwarring. Haar geschriften bevorderen consequent gerechtigheid, zonder ooit het kwaad goed te keuren of morele normen te verlagen. Niemand die ze volgt, is tot zonde geleid, en ze inspireren altijd tot grotere trouw en toewijding aan God.⁸³

Deze vier vruchten bleven zich manifesteren gedurende de gehele profetische bediening van mevrouw White, tot aan haar overlijden in 1915. Net als de bijbelse profeten vóór haar kreeg Ellen White te maken met persoonlijke aanvallen en de afwijzing van haar profetische bediening. Maar haar nalatenschap is standvastig gebleven, toen net zo goed als nu!

Deel 3: Toepassing

Onderstaande toepassingsvragen, onttrokken aan bovenstaand commentaar, zijn bedoeld ter bevordering van het groepsgesprek. Kies uit deze vragen en de vragen uit het lesboek op een manier die het meest zinvol is voor een betekenisvol groepsgesprek.

1. Waarom verzetten mensen zich tegen Gods boodschappen wanneer deze hun overtuigingen of gedrag ter discussie stellen? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we niet dezelfde fout maken?

⁸¹ voor meer details over Canright, zie Jud Lake, **Ellen White Under Fire**, blz. 45–84

⁸² *Selected Messages*, boek 3, blz. 352

⁸³ zie Uriah Smith, *The Visions of Mrs. E. G. White*, blz. 6–8

2. Mozes, Jeremia en andere profeten werden geconfronteerd met afwijzing en vijandigheid. Hoe moeten we reageren als we weerstand ondervinden bij het verkondigen van Gods waarheid?
3. Jezus, de ultieme profeet, werd veracht en gekruisigd. Hoe moedigt zijn ervaring ons aan om ondanks moeilijkheden trouw te blijven?
4. Paulus waarschuwt in 1 Korintiërs 10:6–12 dat we moeten leren van de mislukkingen van Israël. Welke specifieke lessen uit hun mislukkingen kunnen we nu toepassen op ons leven?
5. Hoe kunnen we nederig en waakzaam blijven, zodat we niet dezelfde fouten maken als vorige generaties?
6. Hoe helpt het bestuderen van de geschiedenis ons om de verleiding te herkennen en te weerstaan zodat we geen concessies doen aan ons geloof?
7. Net zoals de bijbelse profeten vóór haar kreeg Ellen White te maken met afwijzing. Hoe moeten wij reageren wanneer Gods leiding wordt bekritiseerd of verkeerd begrepen?
8. Hoe moeten degenen die het profetische werk van Ellen White hoog waarderen, reageren op de agressieve en vijandige campagne tegen haar via YouTube en andere kanalen?
9. Welke bronnen kunnen worden gebruikt voor weloverwogen en geloofsbevestigende antwoorden op de beschuldigingen van de critici van Ellen White?
10. Welke lessen kunnen we leren van de veerkracht van Ellen White in het aangezicht van tegenstand?
11. Uriah Smith beschreef vier belangrijke vruchten van de bediening van Ellen White (morele normen, mensen tot Christus leiden, de Bijbel bevestigen en bemoediging bieden). Welk van deze aspecten heeft nu de grootste invloed op je geloof?
12. Hoe zou je in je eigen leven de vruchten van het lezen van Ellen White omschrijven?

Werkwijzer kwartaal 4 2026

21 november

Les 8: Profetische geschriften interpreteren

Deel 1: Overzicht

Kerntekst: *Lucas 24:27*

Lezen: *Matteüs 5:17–48; 1 Korintiërs 16:20; Matteüs 4:1–11; Lucas 10:25–28; Lucas 24:25–27, 44–49.*

Introductie

Het uitleggen van de Schrift en de geschriften van Ellen White vereist zorgvuldige aandacht voor de context, de bedoeling en de leidende werking van de heilige Geest. In Lucas 24:27 betekent het woord ‘verklaarde’ (Grieks: *diermēneuō*) ‘toelichten’, ‘interpreteren’ of ‘uitwerken’, zoals Jezus deed toen Hij de Schrift aan enkele leerlingen op de weg naar Emmaüs verduidelijkte. Deze betekenis benadrukt het belang van het juist begrijpen en overbrengen van Gods boodschappen, in plaats van er onze persoonlijke aannames aan op te leggen. Evenzo houdt het uitleggen van de geschriften van Ellen White in dat haar woorden worden onderzocht binnen hun historische en literaire context, waarbij ervoor wordt gezorgd dat ze in overeenstemming zijn met het bijbelse fundament dat zij hooghield. Deze les gaat dan ook op gepaste wijze over van de principes van het uitleggen van de Schrift naar het uitleggen van de geschriften van Ellen White.

Deel 2: Commentaar

1. Een goed begrip van de Bijbel vereist juiste interpretatieprincipes.

Onderstaande tien principes helpen verklaren hoe we de Schrift moeten interpreteren en hoe we God vanuit zijn Woord kunnen horen spreken.⁸⁴

Alleen de Bijbel: De Bijbel is het hoogste gezag in geloof en praktijk.⁸⁵ Alle leerstellingen en overtuigingen moeten worden getoetst aan de Schrift, die boven traditie, rede en ervaring staat. Hoewel er algemene openbaring bestaat via de natuur en profetie, blijft de Schrift de uiteindelijke maatstaf, die ons helpt isolationistische interpretaties en een te grote afhankelijkheid van geloofsbelijdenissen te vermijden.

De totaliteit van de Schrift: De gehele Schrift moet het geloof vormgeven, niet slechts geselecteerde passages. Verkeerde interpretaties ontstaan wanneer verzen uit hun context worden gehaald, zoals te zien is in Satans opzettelijke misbruik van de Schrift tijdens de verzoeken van Jezus.⁸⁶ Gelovigen moeten het volledige bijbelse beeld in ogenschouw nemen om verdraaiing te voorkomen.

De analogie (harmonie) van de Schrift: De Schrift is intern consistent en moet het criterium zijn voor de uitleg ervan: de Schrift legt de Schrift uit.⁸⁷ Lezers moeten toestaan dat de Schrift hun

⁸⁴ De tien principes zijn ontleend aan Richard M. Davidson, „*Interpreting Scripture: An Hermeneutical ‘Decalogue,’*” *Journal of the Adventist Theological Society* 4, nr. 2 [1993]: blz. 95–114.

⁸⁵ 2 Timoteüs 3:16

⁸⁶ Matteüs 4:6

⁸⁷ Jesaja 8:20

vooroordelen corrigeert, terwijl ze afzonderlijke passages voortdurend vergelijken met de bredere bijbelse boodschap.

Geestelijk onderscheidingsvermogen: Om de Schrift te begrijpen is de leiding van de heilige Geest nodig.⁸⁸ Studeren in gebed bevordert nederigheid en ontvankelijkheid voor goddelijke verlichting. Bid daarom telkens om de leiding van de heilige Geest wanneer je de Bijbel bestudeert en erover mediteert.

Tekst en vertaling: Omdat vertalingen interpretatie inhouden, kan het bestuderen van de oorspronkelijke talen of het vergelijken van meerdere vertalingen ons begrip vergroten. Voor zorgvuldige studie verdienen formele vertalingen, die nauw aansluiten bij de oorspronkelijke bijbelse talen, de voorkeur.

Historische context: Elke passage heeft een historische en culturele achtergrond. Inzicht in zowel de context van de auteur als die van zijn of haar publiek verdiept de interpretatie. Probeer bij het bestuderen van een bijbels boek de volgende historische aspecten te begrijpen: de auteur, de datum, het publiek, de situatie waarop het boek betrekking heeft, de cultuur, de politiek en de geografie. Bijbelcommentaren en encyclopedieën zullen op elk van deze gebieden behulpzaam zijn.

Literaire context: Door het genre te herkennen en de plaats van de passage binnen de directe en bredere context te begrijpen, kun je de betekenis ervan beter ontrafelen. De literaire context verwijst naar de woorden die direct voor en na een passage staan. ‘De context van een zin is de alinea waarin deze staat, de context van een alinea is de reeks alinea’s die eraan voorafgaan en erop volgen, en de context van een hoofdstuk zijn de omliggende hoofdstukken. Uiteindelijk is het hele boek waarin een passage voorkomt de overkoepelende context.’⁸⁹

Grammaticale/syntactische analyse: Het bestuderen van de structuur en betekenis van woorden in hun context brengt nuances aan het licht die essentieel zijn voor een nauwkeurige interpretatie. Grammaticale analyse en woordstudies kunnen dus nuttig zijn voor het begrijpen van een bijbelpassage.

Theologische analyse: Uitleggers moeten onderzoeken wat een passage over God onthult en hoe deze past binnen bredere theologische thema’s. Theologische analyse houdt in dat een tekst wordt geïnterpreteerd binnen de bredere literaire context van het Testament waarin deze voorkomt, en ten slotte in het licht van de gehele bijbelse canon van 66 boeken. De uitlegger moet vaststellen hoe een tekst zich verhoudt tot Christus. Wat zegt deze over Hem?

Praktische toepassing: Pas ten slotte de principes van de tekst toe op het dagelijks leven en ontdek tijdloze waarheden die als leidraad dienen voor het geloof en het persoonlijke gedrag.

Verdere studie: Richard M. Davidson, “Biblical Interpretation,” in *Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, red. Raoul Dederen (Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 2000), blz. 58–104; en John C. Peckham, *God With Us: An Introduction to Adventist Theology* (Berrien Springs, MI: Andrews University Press; Biblical Research Institute, 2023), blz. 331–342.

2. Ellen Whites geschriften vereisen ook de juiste interpretatieprincipes.

⁸⁸ 1 Korintiërs 2:11-14

⁸⁹ William W. Klein e.a., *Introduction to Biblical Interpretation*, 3e druk (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2017), blz. 294

Bespreek de volgende acht richtlijnen voor een juiste interpretatie van de geschriften van Ellen White.⁹⁰

Ten eerste, bestudeer de Bijbel. Ellen White heeft nooit bedoeld dat haar geschriften de Schrift zouden vervangen; in plaats daarvan benadrukte zij dat de Bijbel de hoogste bron van Gods openbaring is. Zij beschreef haar geschriften als een geïnspireerde toepassing van bijbelse principes, net zoals de bijbelse profeten die de Schrift voor hun toehoorders uitlegden. Daarom moeten lezers prioriteit geven aan het bestuderen van de Bijbel en vervolgens haar geschriften in het licht van de Schrift lezen, en niet andersom.

Ten tweede, houd rekening met alle beschikbare informatie over een onderwerp. Om het volledige perspectief van Ellen White op een onderwerp te begrijpen, moet men haar uitspraken uitgebreid bestuderen in plaats van zich te baseren op geïsoleerde fragmenten. De website van de Ellen G. White Estate (<https://egw writings.org>) biedt een doorzoekbare database van haar geschriften, waardoor onderzoekers haar geschriften kunnen verkennen. De context is echter cruciaal. Uitspraken moeten binnen hun literaire context worden gelezen om verkeerde interpretaties te voorkomen, wat ons bij onze volgende richtlijn brengt.

Ten derde, bekijk uitspraken in hun literaire context. De betekenis van de geschriften van Ellen White kan het best worden begrepen door de omringende alinea's, hoofdstukken en boeken te analyseren. Het uit hun context halen van uitspraken vertekent haar boodschap, een punt van zorg dat zij vaak aan de orde stelde. Zij waarschuwde ervoor zinnen niet geïsoleerd te gebruiken ter ondersteuning van persoonlijke vooroordelen, in plaats van het volledige bereik van haar leer in ogenschouw te nemen. 'De gedachtegang van Ellen White bestond, net als die van elke gestructureerde schrijver, uit een reeks onderling samenhangende ideeën die zij ordende om een specifiek concept over te brengen. Deze communicatie verliep volgens een logische opbouw, waarbij de ene gedachte op natuurlijke wijze naar de volgende leidde. Op deze manier communiceerde zij zoals de meeste mensen communiceren, met een reeks geselecteerde ideeën die allemaal in een logisch patroon met elkaar verbonden waren. Daarom moet elke zin die zij schreef worden begrepen in het licht van de andere ideeën die in de context tot uitdrukking komen, namelijk haar gedachtegang.'⁹¹

Ten vierde, analyseer uitspraken in hun historische context. De geschriften van Ellen White moeten worden begrepen binnen het bredere historische kader van de negentiende eeuw, met inbegrip van belangrijke politieke, sociale en religieuze bewegingen. Contextuele elementen zoals oorlog, sociale hervormingen en de ontwikkeling van de kerk waren van invloed op haar boodschappen. Tijd, plaats en omstandigheden in de geschiedenis van de Adventkerk speelden eveneens een sleutelrol in haar raadgevingen. Zij drong er bij lezers op aan om bij de interpretatie van haar uitspraken rekening te houden met de historische context. Verschillende biografische en historische bronnen helpen haar werk in de juiste context te plaatsen, waaronder *The Ellen G. White Encyclopedia* en *George Knight's Ellen White's World* (Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 1998).

Ten vijfde, breng de onderliggende principes in kaart. Het is essentieel om onderscheid te maken tussen universele principes en tijdgebonden toepassingen. Ellen White adviseerde mannen bijvoorbeeld ooit om zich op de sabbat niet te scheren, een richtlijn die relevant was in een tijdperk waarin scheren arbeidsintensief was. Het principe achter deze uitspraak – het vermijden van onnodig werk op de sabbat – blijft van toepassing, maar de specifieke praktijk kan in de moderne tijd anders zijn. Door de tijdloze principes in haar geschriften te identificeren, is een zinvolle toepassing in hedendaagse contexten mogelijk.

⁹⁰ De acht richtlijnen zijn ontleend aan Michael W. Campbell en Jud S. Lake, **The Pocket Ellen G. White Dictionary** [Nampa, Idaho: Pacific Press Publishing Association, 2018], blz. 21–30.

⁹¹ — Jud Lake, *Ellen White Under Fire: Identifying the Mistakes of Her Critics* (Nampa, ID: Pacific Press Publishing Association, 2010), blz. 182

Ten zesde, vermijd extreme interpretaties. In de geschriften van Ellen White ligt de nadruk op evenwicht; toch blijkt uit de geschiedenis dat sommigen haar raad op extreme wijze verkeerd hebben toegepast. Haar advies om de consumptie van eieren te beperken had bijvoorbeeld specifiek betrekking op de gezondheidsproblemen van die tijd; toch interpreteerden sommigen het als een algemeen verbod. Ze waarschuwde herhaaldelijk tegen dergelijke rigide, legalistische interpretaties en wees erop dat deze uitersten haar beoogde boodschap verdraaien en de waarheid verkeerd weergeven.

Ten zevende, begrijp dat inspiratie geen mondeling dictaat is. Ellen White beweerde niet dat elk woord dat zij schreef door God was gedicteerd; daarom verwierp zij het idee van mondelinge dictatie. In plaats daarvan benadrukte zij dat inspiratie werkt via menselijke uitdrukking, vergelijkbaar met de manier waarop bijbelschrijvers goddelijke waarheden in hun eigen woorden overbrachten. Een rigide opvatting over inspiratie leidt vaak tot verkeerde interpretaties, hetzij door haar geschriften tot een absolute, onveranderlijke autoriteit te verheffen, hetzij door discrepanties te gebruiken om haar boodschappen in diskrediet te brengen.

Ten achtste, behoud een spirituele instelling. Het interpreteren van de geschriften van Ellen White vereist gebed, nederigheid en een open geest. George Knight raadt lezers aan om de leiding van de heilige Geest te zoeken en te voorkomen dat persoonlijke vooroordelen de interpretatie gaan bepalen. Ellen White waarschuwde zelf al voor een sceptische houding en stelde dat wie wil twijfelen, altijd redenen zal vinden om dat te doen. Haar geschriften mogen niet worden gebruikt als middel om anderen te veroordelen, maar moeten veeleer dienen als persoonlijk leidraad voor geestelijke groei.

Door deze acht principes te volgen, kunnen lezers de geschriften van Ellen White met helderheid, begrip en evenwicht benaderen, zodat haar boodschappen in overeenstemming met de Schrift en de context worden geïnterpreteerd.

Verdere studie: George R. Knight, *Reading Ellen White: How to Understand and Apply Her Writings* (Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 1997); George R. Knight, *Ellen White's World* (Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 1998); Denis Fortin en Jerry Moon, red., *The Ellen G. White Encyclopedia*, 2e druk (Hagerstown, MD: Review and Herald, 2013).

Deel 3: Toepassing

Onderstaande toepassingsvragen, ontleend aan het bovenstaande commentaar, worden aangeboden om het gesprek in je groep te verrijken. Kies hieruit, en uit de vragen in de les, de vragen die je groep het beste zullen aanzetten tot zinvolle reflectie.

1. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat onze overtuigingen en praktijken gegrond zijn in de Schrift in plaats van in traditie, rede of persoonlijke ervaring? Kun je voorbeelden noemen van algemeen aanvaarde overtuigingen die meer op traditie berusten dan op bijbelse leer?
2. Hoe kan het vertrouwen op de 'totaliteit van de Schrift' ons behoeden voor misverstanden en een verkeerde toepassing van afzonderlijke passages? Wat betekent de volgende uitspraak: 'Een tekst zonder context is een voorwendsel'?
3. Hoe verdiept het bekijken van een passage in het licht van Christus en van de gehele canon van de Schrift je begrip? Kun je een passage uit het Oude Testament bedenken die een nieuwe betekenis krijgt wanneer deze wordt bekeken in het licht van het leven en de bediening van Jezus?
4. Waarom is het belangrijk alle uitspraken van Ellen White over een bepaald onderwerp te bestuderen in plaats van je te baseren op losse citaten?

5. Hoe helpt kennis van de historische achtergrond van de tijd waarin Ellen White leefde om de betekenis van haar boodschappen te verduidelijken? Kun je een uitspraak noemen die meer zin heeft in de context van de negentiende eeuw? Zo ja, deel deze dan en leg uit waarom.

6. Ellen White waarschuwde voor verkeerde interpretaties en extreme toepassingen van haar raad.⁹² Kun je een geval bedenken waarin een verkeerde toepassing van haar geschriften tot onnodige beperkingen of lasten heeft geleid? Zo ja, wat was dat dan? Hoe kunnen we een evenwichtige, op Christus gerichte benadering vinden?

⁹² zie Ellen White, *Selected Messages*, boek 1, blz. 43–45; en *Selected Messages*, boek 3, blz. 81–83

Werkwijzer kwartaal 4 2026

28 november

Les 9: De profeten beproeven

Deel 1: Overzicht

Kerntekst: *1 Johannes 4:1*

Lezen: *Daniël 10:7–19; Deuteronomium 13:1–5; Jesaja 8:20; Johannes 11:25; Handelingen 15:36–39; Jeremia 28:15–17.*

Introductie

Het toetsen van profeten is een bijbelse opdracht en zorgt ervoor dat degenen die beweren namens God te spreken, in overeenstemming zijn met zijn waarheid. In 1 Johannes 4:1 worden gelovigen aangespoord om te onderzoeken of ‘een geest van God komt.’ Daarmee wordt erkend dat er valse profeten kunnen opstaan. Evenzo instrueert 1 Tessalonicenzen 5:20–21 christenen om profetieën niet te verachten, maar om alles te onderzoeken en het goede te behouden. Deze passages benadrukken onderscheidingsvermogen en stellen dat profeten moeten worden beoordeeld op basis van hun trouw aan de Schrift, de vruchten van hun bediening en het bewijs van hun goddelijke roeping. Deze maatstaf geldt voor bijbelse profeten en voor mensen zoals Ellen White, die beweren een profetische gave te bezitten en daarom zorgvuldig en biddend onderzocht moeten worden. Naast de vier basistoetsen – overeenstemming met de Schrift, een op Christus gericht getuigenis, vervulde voorspellingen en vruchten van leven/bediening – kunnen verschillende andere toetsen worden toegepast om de profetische gave te verifiëren.

Deel 2: Commentaar

1. Profeten moeten geëvalueerd worden volgens vier basisprincipes in de Schrift.

In de hele Schrift stonden valse profeten op, die Gods volk misleidden met bedrieglijke boodschappen die zijn waarheid tegenspraken.⁹³ Hun aanwezigheid maakte het dringend noodzakelijk om alle profeten te toetsen en de ware van de valse te onderscheiden.⁹⁴ Valse profeten verkondigden vaak wat mensen wilden horen in plaats van wat God had gezegd, boden valse hoop, bevorderden afgoderij of leidden anderen tot zonde.⁹⁵ Als reactie daarop voorzag God in duidelijke bijbelse toetsen om profeten te evalueren, waaronder trouw aan de Schrift, vervulde voorspellingen, een op Christus gericht getuigenis en de vruchten van hun leven en werk.⁹⁶ Deze principes beschermen Gods volk door ervoor te zorgen dat alleen degenen die werkelijk door Hem geroepen en geïnspireerd zijn, als zijn boodschappers worden erkend.⁹⁷

2. Binnen het kader van de vier basistests kunnen andere tests in de Schrift worden toegepast om de profetische gave te valideren.

⁹³ Jeremia 23:16–17; Ezechiël 13:3; Matteüs 7:15

⁹⁴ 1 Johannes 4:1

⁹⁵ Deuteronomium 13:1–5; 2 Petrus 2:1–3

⁹⁶ Jesaja 8:20; Deuteronomium 18:21–22; 1 Johannes 4:2; Openbaring 19:10; Matteüs 7:16–20

⁹⁷ Zie Michael Campbell, “The Tests of a Prophet,” *Ministry*, August 2022, blz. 22–24, <https://www.ministrymagazine.org/archive/2022/08/The-tests-of-a-prophet>

De vier basistests voor het beoordelen van een profeet bieden een sterk bijbels kader voor onderscheidingsvermogen. Aanvullende, afzonderlijke tests sluiten echter aan bij dit kader en bieden verdere duidelijkheid bij het beoordelen van een profetische bewering.

De test van profetische roeping en opdracht: Een test die op zichzelf staat, maar essentieel is bij het beoordelen van een profeet, is de goddelijke roeping en opdracht van de persoon. In de hele Schrift ontvangen ware profeten een duidelijke roeping van God, vaak gekenmerkt door een bovennatuurlijke ontmoeting, directe instructie of een last die op hen werd gelegd om Gods boodschap te verkondigen. Deze test verschilt van trouw aan de Schrift, omdat hij zich richt op de oorsprong van de profetische bediening in plaats van op de inhoud van de boodschap. Profeten zoals Mozes, Jesaja, Jeremia en Paulus hadden bijvoorbeeld allemaal een specifiek moment waarop God hen apart zette voor hun werk.⁹⁸ Een ware profeet neemt niet zomaar de rol op zich, maar wordt geroepen en gezonden door God.⁹⁹

De test van profetische moed en onwrikbare waarachtigheid: Een andere test betreft de moed en consistentie van de profeet in het verkondigen van Gods boodschap. Bijbelse profeten pasten hun boodschappen niet aan om het volk te behagen of vervolging te vermijden. In plaats daarvan spraken ze de waarheid, zelfs als dat impopulair was of hun leven in gevaar bracht. Deze toets verschilt van de toets van het leven en de vruchten van een profeet, die zijn morele karakter beoordeelt, omdat deze toets kijkt of de profeet standvastig blijft ondanks tegenstand. Jeremia, Elia en Johannes de Doper gaven blijk van deze moed.¹⁰⁰ Valse profeten daarentegen probeerden vaak heersers te paaien, het volk te vleien of vrede te verkondigen terwijl er geen vrede was.¹⁰¹ Het vermogen om onwankelbaar te blijven, ondanks afwijzing of vervolging, is een kenmerk van een goddelijke opdracht.

De toets van bovennatuurlijke tekenen en bewijzen: Hoewel wonderen alleen een profeet niet legitimeren, aangezien ook valse profeten tekenen kunnen verrichten,¹⁰² zijn er gevallen waarin God bovennatuurlijke tekenen verleent om de goddelijke aanstelling van een profeet te bevestigen. Deze bevestiging is niet hetzelfde als een vervulde voorspelling, die de betrouwbaarheid van een profeet in de loop der tijd test. Deze toets onderzoekt daarentegen of God de bediening van een profeet valideert door middel van daden die goddelijke tussenkomst bevestigen, zoals genezingen, visioenen of wonderbaarlijke tekenen. Elia's confrontatie met de profeten van Baäl, Mozes' wonderen in Egypte en Paulus' ervaring van zijn opname in de derde hemel illustreren dat God soms bovennatuurlijke bevestiging biedt.¹⁰³ Deze toets moet echter altijd worden afgewogen tegen de andere toetsen, aangezien bovennatuurlijke gebeurtenissen alleen geen profetische legitimiteit bewijzen.

De toets van opbouw en geestelijk nut: Ten slotte is er een aparte toets of de boodschap van de profeet opbouwt, aanspoort en het geloof van de gemeenschap versterkt. Paulus merkt in 1 Korintiërs 14:3 op dat profetie het volk van God sterkt, bemoedigt en troost. Deze toets verschilt van de toets van het op Christus gerichte getuigenis, omdat hij kijkt naar de praktische impact van de profetische boodschap, in plaats van naar de leerstellige focus ervan. Ware profetie roept mensen op tot bekering, geloof en diepere geestelijke groei. Valse profeten daarentegen leiden mensen vaak tot verwarring, verdeeldheid of geestelijke lethargie.¹⁰⁴ Hoewel een ware profeet soms waarschuwingen geeft, brengt hij of zij in zijn of haar bediening uiteindelijk overtuiging en geestelijke vernieuwing teweeg, in plaats van wanhoop of zelfverheerlijking.

⁹⁸ Exodus 3:1-12; Jesaja 6:1-8; Jeremia 1:4-10; Handelingen 9:1-19

⁹⁹ Zie Abraham J. Heschel, *The Prophets, Part II* [New York: Harper & Row Publishers, 1962], blz. 206–226

¹⁰⁰ Jeremia 20:7-9; 1 Koningen 18; Matteüs 14:3-12

¹⁰¹ Jeremia 6:14; 23:16-17

¹⁰² Matteüs 24:24

¹⁰³ 1 Koningen 18:20-40; Exodus 7:12; 2 Korintiërs 12:1-4

¹⁰⁴ Ezechiël 13:22; 2 Petrus 2:1-3

3. De bijbelse toetsen moeten worden toegepast op de profetische bediening van Ellen White.

Toegepast op Ellen White, bieden de vier basiscriteria – trouw aan de Schrift, vervulde voorspellingen, een op Christus gericht getuigenis en de vruchten van haar leven/bediening – sterk bewijs ter ondersteuning van haar profetische bediening.

Verdere studie: Zie voor een bespreking van de toepassing van de vier basisprincipes op Ellen White Gerhard Pfandl, *The Gift of Prophecy: The Role of Ellen White in God's Remnant Church* (Nampa, ID: Pacific Press Publishing Association, 2008), blz. 58–64, <https://egwwritings.org/read?panels=14266.371&index=0>.

Profetische roeping en toewijding: Ellen White nam niet uit eigen initiatief een profetische rol op zich. Op 17-jarige leeftijd, na de teleurstelling van de Millerieten in 1844, ontving ze haar eerste visioen, waarin ze de adventisten over een smal pad naar het nieuwe Jeruzalem zag reizen. Ze aarzelde aanvankelijk de profetische roeping te aanvaarden, omdat ze zich onwaardig en fysiek zwak voelde. Maar na meerdere visioenen van God en aanmoediging van medegelovigen, omarmde ze haar rol. Net als Jeremia¹⁰⁵ verzette ze zich aanvankelijk, vanwege haar persoonlijke zwakte. Ook net als Jesaja¹⁰⁶ beleefde ze een diepgaande geestelijke ervaring die haar missie herdefinieerde. En net als Paulus¹⁰⁷ kwam haar bediening voort uit een moment van goddelijke tussenkomst. Haar roeping werd ook bevestigd door de vroege adventisten, van wie velen getuige waren van haar visioenen en de diepgaande impact van haar boodschappen op de beweging.

Profetische moed en onwrikbare waarachtigheid: Ellen White bleef onvermoeibaar moeilijke, impopulaire waarheden verkondigen. Ze bestraftte zonde, daagde zelfgenoegzaamheid uit en riep op tot hervorming in levensstijl, kerkbestuur en persoonlijke heiligheid. In de geest van bijbelse profeten, zoals Elia en Johannes de Doper,¹⁰⁸ was ze bereid zich uit te spreken tegen wangedrag, ongeacht de persoonlijke gevolgen. Haar bereidheid om voor de waarheid te staan, ondanks tegenstand, bevestigt het profetische patroon.¹⁰⁹

Bovennatuurlijke tekenen en bewijzen: Hoewel Ellen White niet op wonderen vertrouwde om haar roeping te bewijzen, waren er talrijke bovennatuurlijke aspecten aan haar profetische ervaringen, zoals fysieke verschijnselen tijdens visioenen en uitzonderlijke kennis van gebeurtenissen uit het verleden en de toekomst.¹¹⁰ Hoewel bijbelse wonderen niet de enige toetssteen voor een profeet zouden moeten zijn, lijken deze bovennatuurlijke tekenen sterk op de ervaringen van Daniël en Ezechiël, die ongewone fysieke verschijnselen vertoonden tijdens visioenen.¹¹¹

Opbouw en geestelijk voordeel: Een van de sterkste bevestigingen van Ellen Whites profetische gave is de impact van haar geschriften op het geestelijk leven van individuen en de adventistische beweging. Haar boodschappen hebben geleid tot geestelijke herleving en hervorming, en haar boeken en preken hebben talloze mensen opgeroepen tot een diepere toewijding aan God, een intenser gebedsleven en grotere trouw aan de Schrift. Haar profetische bediening vervult 1 Korintiërs 14:3, waarin staat dat ware profetie gelovigen opbouwt, aanspoort en troost. Haar geschriften blijven vrucht dragen, bouwen gelovigen wereldwijd op en versterken hen, en bevestigen haar profetische authenticiteit.

¹⁰⁵ Jeremia 1:6-10

¹⁰⁶ Jesaja 6:5-8

¹⁰⁷ Handelingen 9:1-19

¹⁰⁸ 1 Koningen 18; Matteüs 14:3-4

¹⁰⁹ Zie Gilbert M. Valentine, *The Prophet and the Presidents* [Nampa, ID: Pacific Press Publishing Association, 2011]. Dit boek behandelt de invloed van Ellen White op het leiderschap van de vroege Adventkerk.

¹¹⁰ Zie Herbert Douglass, *They Were There: Stories of Those Who Witnessed Ellen White's Prophetic Gift and Believed* [Nampa, ID: Pacific Press Publishing Association, 2005]

¹¹¹ Daniël 10:8-17; Ezechiël 3:12-15

Verdere studie: Zie Denton E. Rebok, *Believe His Prophets* (Washington, D.C.: Review and Herald Publishing Association, 1956), hoofdstukken 7–9, voor extra bewijs naast bovenstaande acht toetsen voor de authenticiteit van Ellen Whites profetische bediening, <https://egw writings.org/read?panels=p654.582&index=0>.

Deel 3: Toepassing

Onderstaande vragen, gebaseerd op het bovenstaande commentaar, zijn bedoeld om je groepsgesprek te verrijken. Kies uit deze vragen, en uit de vragen in de les zelf, de vragen die je groep het beste aanzetten tot zinvolle reflectie.

1. Waarom is het essentieel om profeten te toetsen in plaats van ze te accepteren of te verwerpen op basis van persoonlijke gevoelens of de publieke opinie?
2. Welke gevaren ontstaan er wanneer mensen profeten niet toetsen volgens de Schrift? Kun je moderne voorbeelden bedenken waarin valse beweringen tot misleiding hebben geleid?
3. Hoe kunnen we de toetsen toepassen wanneer we vandaag de dag profetische beweringen tegenkomen?
4. Welke rol speelt een goddelijke roeping en opdracht bij het bevestigen van een ware profeet? Hoe kunnen we een zelfbenoemde profeet onderscheiden van iemand die werkelijk door God geroepen is?
5. Waarom is het essentieel om bovennatuurlijke tekenen zorgvuldig te toetsen? Hoe kunnen wonderbaarlijke gebeurtenissen misleidend zijn als ze niet worden getoetst aan bijbelse principes?
6. Hoe helpt het opbouwprincipe om ware profeten van valse profeten te onderscheiden? Wat zou de impact moeten zijn van de boodschap van een ware profeet op de kerk en individuen?
7. Hoe sluit de profetische roeping van Ellen White aan bij het bijbelse patroon van goddelijke opdrachtgeving? Hoe reageerde zij aanvankelijk op haar roeping, en hoe verhoudt zich dat tot de ervaringen van figuren als Jeremia of Paulus?
8. Op welke manieren heeft Ellen White de kerk en individuen opgebouwd? Hoe blijven haar geschriften van invloed op geestelijke groei en zending?
9. Hoe kan het bestuderen en toepassen van deze bijbelse toetsen ons vertrouwen in Gods leiding door middel van profetische bediening versterken?

Werkwijzer kwartaal 4 2026

5 december

Les 10: Profetische autoriteit en relevantie

Deel 1: Overzicht

Kerntekst: *Hebreeën 4:12*

Lezen: *Exodus 4:10–16; Lucas 8:22–25; Johannes 3:1–10; Handelingen 16:25–34; 1 Korintiërs 5:1–5; Lucas 7:28.*

Introductie

Profetisch gezag in de Schrift is gebaseerd op Gods directe openbaring, waarbij bijbelse profeten dienen als zijn boodschappers om zijn wil over te brengen. Hebreeën 4:12 bevestigt de kracht en definitieve aard van de Schrift en verklaart dat het woord van God ‘levend en krachtig [is], en scherper dan een tweesnijdend zwaard,’ dat het hart doordringt en gedachten en bedoelingen oordeelt. Dit vers onderstreept het unieke en krachtige karakter van de bijbelse canon, die Gods definitieve openbaring vormt en die het geloof en de leer voor alle generaties leidt.

De profetische rol van Ellen White moet worden begrepen in het licht van dit uiteindelijke gezag. Als postcanonieke werken voegen haar geschriften niets toe aan de Schrift en vervangen deze ook niet, maar dienen ze om de principes ervan te versterken en toe te passen. Net als andere niet-canonieke profeten door de geschiedenis heen, is haar rol er een van aansporing, bemoediging en leiding voor de kerk, waarbij ze altijd terugverwijst naar het hoogste gezag van de Bijbel. Deze belangrijke les zal de groep helpen de juiste verhouding tussen de geschriften van Ellen White en het uiteindelijke gezag van de Bijbel te verduidelijken.

Deel 2: Commentaar

1. De bijbelse canon is de verzameling boeken (Genesis tot en met Openbaring) die door God geïnspireerd zijn en daarom gezaghebbend en normatief zijn voor het christelijk geloof.

De bijbelse canon omvat 66 boeken, geschreven door minstens veertig auteurs gedurende ongeveer vijftienhonderd jaar. De term canon is afgeleid van het Hebreeuwse woord *qaneh* en het Griekse woord *kanon*, wat 'meetlat' betekent. In de loop der tijd kreeg de term de betekenis van een regel of standaard, en werd uiteindelijk toegepast op de christelijke Schrift als de maatstaf waaraan alle andere religieuze geschriften worden getoetst. De canon van de Schrift verwijst naar de verzameling boeken, van Genesis tot en met Openbaring, die door God geïnspireerd, gezaghebbend en normatief zijn voor het christelijk geloof en de christelijke praktijk. Christenen zijn van mening dat de bijbelse canon compleet en gesloten is, wat betekent dat er geen aanvullende geschriften aan kunnen worden toegevoegd. Als zodanig is de Bijbel de volledige en definitieve openbaring van Gods wil voor de mensheid en de ultieme autoriteit voor het christelijk geloof en de christelijke leer.¹¹²

2. Profeten in de Bijbel waren van twee basistypen: canonieke en niet-canonieke.

De schrijvers van de canonieke boeken van de Bijbel, geïnspireerd door God, staan bekend als canonieke, of schrijvende, profeten. De Schrift noemt echter ook profeten die niet tot de canon van de

¹¹² 2 Timoteüs 3:16-17

Bijbel behoorden. Deze niet-canonieke profeten omvatten figuren als Mirjam, Debora, Chulda, Elia, Elisa en Noach in het Oude Testament, en Johannes de Doper, Agabus, Silas, Anna en de vier dochters van Filippus in het Nieuwe Testament. Hoewel hun boodschappen eveneens geïnspireerd waren,¹¹³ werden hun geschriften niet opgenomen in de canon van de Bijbel.

Canonieke en niet-canonieke profeten kunnen het best worden begrepen aan de hand van hun reikwijdte en functie. **Reikwijdte** verwijst naar het beperkte bereik van de autoriteit van een niet-canonieke profeet. Hun boodschappen waren specifiek gericht op bepaalde mensen of tijdsperiodes. Nathans bediening richtte zich bijvoorbeeld op koning David en Salomo, en hij sprak hen toe op belangrijke momenten in hun regering.¹¹⁴ De canonieke geschriften daarentegen waren bedoeld voor alle generaties en blijven gezaghebbend voor alle gelovigen door de geschiedenis heen.

Functie verwijst naar de rol van niet-canonieke profeten in relatie tot de Schrift. Hun boodschappen introduceerden geen nieuwe leerstellingen, maar pasten bestaande bijbelse waarheden toe, verduidelijkten ze of versterkten ze. Een duidelijk voorbeeld is Chulda, die Josia raadpleegde in plaats van de dienstdoende profeet Jeremia (wiens geschriften deel gingen uitmaken van de canon). Chulda's profetie bevatte twee orakels: een waarschuwing dat Israël de vloeken van Deuteronomium 28 zou ondergaan vanwege afgoderij, en een belofte van Josia's vredige begrafenis vanwege zijn berouw.¹¹⁵ Hoewel haar openbaringen nieuw waren voor Josia, versterkten ze slechts de bestaande boodschap van het wetboek,¹¹⁶ waarin straf voor ongehoorzaamheid en zegeningen voor bekering werden bevestigd.

In tegenstelling tot niet-canonieke profeten kennen canonieke geschriften geen grenzen in reikwijdte of functie. Ze dienen als Gods onfeilbare openbaring voor de hele mensheid, nuttig 'om onderricht te geven, om dwalingen en fouten te weerleggen, en om op te voeden tot een rechtschapen leven.'¹¹⁷ Openbaring 22:18-19 waarschuwt tegen het toevoegen aan- of verwijderen van Gods Woord, waarmee de definitieve aard van de canon wordt bevestigd. Zo blijft de gesloten bijbelse canon de ultieme toetssteen van de waarheid,¹¹⁸ die ervoor zorgt dat alle religieuze geschriften – geïnspireerd of niet – worden getoetst aan de goddelijke norm.

3. Ellen White functioneerde als een postcanonieke manifestatie van de profetische gave en is daarom ondergeschikt aan de Bijbel.

Een authentieke postcanonieke profetische gave daagt het gezag van de bijbelse canon niet uit en doet er geen afbreuk aan. In plaats daarvan onderwerpt zij zich aan de canon voor toetsing en evaluatie, altijd in harmonie. Net als de niet-canonieke profeten van de Schrift introduceert zij nooit nieuwe leerstellingen, maar versterkt zij de bestaande openbaring.

De adventistische theoloog Frank Holbrook legde de relatie tussen de postcanonieke profetische gave en de Schrift uit:

‘Vanaf Mozes (15e eeuw v.Chr.) worden de openbaringen van God opgetekend; door de eeuwen heen hebben andere profeten de boodschappen die aan hen waren toevertrouwd opgetekend, zoals God dat goeddunkte om het begrip van zijn volk te vergroten. Uiteindelijk koos God ervoor zijn ultieme openbaring door zijn Zoon te geven. Jezus Christus heeft de mensheid de grootste openbaring van God gegeven die voor mensen mogelijk is.¹¹⁹ Het Nieuwe Testament is het geïnspireerde apostolische

¹¹³ 2 Koningen 17:13; Handelingen 9:10; 13:2; 21:11

¹¹⁴ 1 Samuël 12; 2 Samuël 7; 1 Koningen 1

¹¹⁵ 2 Kronieken 34:24-28

¹¹⁶ 2 Kronieken 34:14

¹¹⁷ 2 Timoteüs 3:16

¹¹⁸ Jesaja 8:20

¹¹⁹ Johannes 1:18

getuigenis en de interpretatie van Jezus Christus en zijn leer. Zijn leven en openbaring zijn onherhaalbaar; hun getuigenis is een onherhaalbare bevestiging van Hem.

Omdat Christus' leven op aarde en de apostolische interpretatie daarvan de ultieme openbaring van God vormen, kan geen enkele functie van de profetische gave (als een van de geestelijke gaven) na het [Nieuwe Testament] gelijk zijn aan, vervangen of een aanvulling zijn op het unieke getuigenis ervan. Alle aanspraken op de profetische gave moeten daarentegen getoetst worden aan de Schrift.¹²⁰

Zevendedagsadventisten beschouwen de profetische rol van Ellen White binnen dit kader. Als postcanonieke profeet veranderde of betwistte zij de gesloten canon niet, maar handhaafde deze als de hoogste autoriteit. Net als de niet-canonieke profeten vóór haar, was de inspiratie van Ellen White dezelfde als die van de bijbelschrijvers, maar haar autoriteit was ondergeschikt aan de Schrift. Zij streefde ernaar de bijbelse waarheid te vergroten, te verduidelijken en toe te passen, en wees gelovigen altijd terug naar Gods Woord als de ultieme maatstaf.

Net als de hierboven genoemde niet-canonieke profeten was de profetische bediening van Ellen White beperkt in omvang. Het was primair gericht op zevendedagsadventisten, niet op de bredere christelijke gemeenschap. J. N. Andrews benadrukte dat haar gave geen toetssteen was voor het christelijk karakter van mensen buiten de beweging, maar gezaghebbend voor degenen die het licht ervan herkenden. Sommige van haar geschriften, zoals *Op weg naar Christus* en *De grote strijd*, hebben echter een bredere impact gehad en bieden theologische inzichten die ook buiten het zevendedagsadventisme van toepassing zijn. Ze richtte zich op het voorbereiden van de kerk op haar missie en op de wederkomst van Christus, waardoor haar bediening tijdgebonden was.

Ook was de profetische gave van Ellen White beperkt in functie. Haar rol als postcanonieke profeet betekent dat haar geschriften, hoewel geïnspireerd, niet dezelfde canonieke autoriteit hebben als de Schrift. Haar profetische bediening wordt gedefinieerd door haar chronologische positie, als functionerend na de voltooiing van de canon. Haar functie was dus niet om nieuwe leerstellingen toe te voegen, maar om gelovigen terug te leiden naar de Bijbel, de leer ervan te verheerlijken en de principes ervan toe te passen. Haar bediening had tot doel de kerk te leiden, te waarschuwen en te versterken, terwijl ze *Sola Scriptura* hoog hield – de Bijbel als het ultieme gezag in geloof en praktijk.¹²¹

De volgende uitspraak geeft het beste de houding en theologische positie van Ellen White ten opzichte van de Bijbel weer: ‘Als het woord van God als voedsel voor de ziel werd gegeten, als het met respect en eerbied werd behandeld, zouden de vele en herhaalde getuigenissen die worden afgelegd niet nodig zijn. De eenvoudige verklaringen van de Schrift zouden worden ontvangen en er zou naar worden gehandeld. De levende beginselen ervan zijn als de bladeren van de boom des levens voor de genezing van de volken. Het woord van de levende God is niet alleen geschreven, maar ook gesproken. De Bijbel is Gods stem die tot ons spreekt, net zo zeker alsof we die met onze oren konden horen. Als we dit beseften, met welk ontzag zouden we Gods woord openen, en met welke ernst zouden we de voorschriften ervan onderzoeken! Het lezen en overdenken van de Schrift zou worden beschouwd als een audiëntie bij de Oneindige.’¹²²

¹²⁰ 1 Tessalonicenzen 5:19-21; 1 Johannes 4:1-3; Matteüs 7:15-20. Frank Holbrook, “The Biblical Basis for a Modern Prophet” found at <https://www.adventistbiblicalresearch.org/materials/the-biblical-basis-for-a-modern-prophet/>

¹²¹ Voor verdere verduidelijking over de ‘functionele’ aard van de postbijbelse profetische gave en Ellen White, zie John C. Peckham, *God With Us*, blz. 609-614

¹²² Ellen White, *Testimonies for the Church*, deel 6, blz. 393.

Verdere studie: Zie Jud Lake, *Ellen White Under Fire*, voor meer info over de positie van de pioniers ten opzichte van de uiteindelijke autoriteit van de Bijbel (blz. 132–143) en de relatie van Ellen Whites geschriften ten opzichte van de bijbelse canon in termen van reikwijdte en functie (blz. 151–162).

Deel 3: Toepassing

Onderstaande vragen, gebaseerd op het bovenstaande commentaar, zijn bedoeld om het groepsgesprek te verrijken. Kies uit deze vragen, en uit de vragen in de les, de vragen die je groep het beste tot zinvolle reflectie zullen aanzetten.

1. Hoe kun je het bijbelse begrip van een gesloten canon gebruiken om moderne profetische beweringen binnen en buiten de Adventkerk te beoordelen?
2. Hoe kun je ervoor zorgen dat je overtuigingen en beslissingen in overeenstemming zijn met de bijbelse canon, in plaats van met culturele of persoonlijke voorkeuren?
3. Welke praktische stappen kun je ondernemen om je vertrouwen in het gezag en de inspiratie van de Bijbel te verdiepen?
4. Hoe kun je ervoor zorgen dat je geloof en praktijk stevig geworteld zijn in de Bijbel, terwijl je tegelijkertijd de leiding van geestelijke leiders of de postcanonieke profetische stem waardeert?
5. Als niet-canonieke profeten bijbelse waarheden verduidelijkten en versterkten zonder nieuwe leerstellingen toe te voegen, hoe zou dit principe dan moderne geestelijke leraren en leiders moeten sturen?
6. Hoe reageer je wanneer iemand beweert een 'nieuwe openbaring' van God te hebben ontvangen? Welke bijbelse principes moet je gebruiken om dergelijke beweringen te beoordelen?
7. Wat betekent het dat een moderne profetische gave 'ondergeschikt is aan de Schrift'? Hoe is dit principe van toepassing op het beoordelen van hedendaagse beweringen over goddelijke openbaring?
8. Als de geschriften van Ellen White dienden om bijbelse waarheid te vergroten, te verduidelijken en toe te passen, hoe moeten haar geschriften dan worden gebruikt in relatie tot de Bijbel? Ben je ooit situaties tegengekomen waarin mensen haar geschriften boven de Bijbel plaatsten?
9. Hoe kun je de geschriften van Ellen White op een gepaste manier delen met mensen buiten de Adventkerk, terwijl je de Schrift als primair fundament behoudt?
10. Wat zijn enkele veelvoorkomende misverstanden over de geschriften van Ellen White, en hoe kun je ervoor zorgen dat je begrip bijbels gefundeerd is?
11. Hoe kun je prioriteit geven aan directe bijbelstudie boven devotionele boeken, commentaren en zelfs de geschriften van Ellen White, terwijl je er tegelijkertijd profijt van hebt?

Les 11: Profetische manifestaties op cruciale momenten

Deel 1: Overzicht

Kerntekst: *Amos 3:7*

Lezen: *2 Petrus 2:5; Rechters 4:4–16; 1 Koningen 18:21, 38–39; Jesaja 59:1–4; Nehemia 9:30; Openbaring 1:1–3.*

Introductie

Door de geschiedenis heen heeft God op cruciale momenten profeten laten opstaan om zijn wil te openbaren en zijn volk te leiden. Amos 3:7 bevestigt: ‘Zo doet God, de HEER, niets zonder dat Hij zijn plan heeft onthuld aan zijn dienaren, de profeten,’ waarmee wordt benadrukt dat goddelijke openbaring vaak voorafgaat aan belangrijke gebeurtenissen. Of het nu gaat om waarschuwingen voor een naderend oordeel, oproepen tot bekering of het bieden van bemoediging in tijden van crisis, profeten hebben een essentiële rol gespeeld in het vormgeven van de geestelijke koers van Gods volk. Hun boodschappen waren niet zelfbedacht, maar goddelijk geïnspireerd, waardoor Gods bedoelingen duidelijk werden gecommuniceerd toen zijn volk ze het meest nodig had.

Deze les onderzoekt hoe profetische stemmen opduiken op cruciale momenten in de geschiedenis en de principes waaraan ze worden getoetst. Hoewel de Schrift de uiteindelijke autoriteit is, is God zijn volk blijven voorzien van profetische leiding, onder andere via Ellen White. Haar geschriften, net als die van vroegere profeten, verschenen op een bepalend moment in de geschiedenis en boden duidelijkheid, correctie en bemoediging aan Gods adventvolk. Inzicht in de rol van profetische openbaringen in kritieke tijden helpt ons te begrijpen hoe God zijn volk leidt, terwijl Hij de Schrift als onze ultieme maatstaf van waarheid behoudt.

Deel 2: Commentaar

1. God greep op cruciale momenten in in de heilsgeschiedenis door middel van zijn profeten.

De watervloed: De mensheid was verdorven geraakt en God besloot de wereld te oordelen door middel van een watervloed.¹²³ Noach, ‘de heraut van de rechtvaardigheid,’¹²⁴ waarschuwde het volk tijdens de bouw van de ark.¹²⁵ Ondanks zijn profetische boodschap gaf alleen zijn familie gehoor aan de oproep.¹²⁶ De vloed vernietigde al het menselijk leven, behalve dat van de mensen in de ark.¹²⁷ Daarna sloot God een verbond met Noach, gesymboliseerd door de regenboog, waarin Hij beloofde de aarde nooit meer door water te vernietigen.¹²⁸

¹²³ Genesis 6:5–7

¹²⁴ 2 Petrus 2:5

¹²⁵ Genesis 6:13–22

¹²⁶ Genesis 7:1, 7

¹²⁷ Genesis 7:21–23

¹²⁸ Genesis 9:8–17

Rechters: Tijdens de periode van de rechters verviel Israël herhaaldelijk tot afgoderij en onderdrukking.¹²⁹ Debora, zowel profetes als waarnemend rechter, leidde Israël tijdens een crisis die werd aangewakkerd door koning Jabin van Kanaän.¹³⁰ Debora riep Barak op een leger aan te voeren tegen Sisera, de bevelhebber van Jabin, en profeteerde dat een vrouw hem zou verslaan.¹³¹ Haar profetie werd vervuld toen Jaël Sisera doodde.¹³² Naast Debora speelden andere profeten, zoals Samuel (die later Israël tot een monarchie zou leiden), een belangrijke rol in de geestelijke leiding van Israël.¹³³

Israëls crisis: Onder koning Achab en koningin Izebel was Israël diep verankerd in de Baälverering.¹³⁴ Elia ontpopte zich als een krachtige profetische stem en kondigde een goddelijk oordeel aan van een droogte van drieënhalf jaar.¹³⁵ Op de berg Karmel confronteerde hij de profeten van Baäl en riep hij vuur uit de hemel neer om de suprematie van de HEER te bewijzen.¹³⁶ Ondanks deze overwinning was Israëls bekering van korte duur en vluchtte Elia voor de toorn van Izebel.¹³⁷ Zijn profetische missie culmineerde in zijn hemelvaart, maar niet voordat hij eerst Elisa tot zijn opvolger zalfde.¹³⁸ Elisa zette vervolgens de strijd voor Israëls trouw voort.¹³⁹

Voor de ballingschap: Terwijl Israël (het noordelijke rijk) en Juda (het zuidelijke rijk) volhardden in afgoderij en onrecht, waarschuwden profeten voor het naderende oordeel.¹⁴⁰ Jesaja sprak over vernietiging en de komst van de messias.¹⁴¹ Jeremia, bekend als de ‘wenende profeet,’ smeekte Juda zich te bekeren, maar profeteerde over de Babylonische ballingschap en een toekomstig nieuw verbond.¹⁴² Micha hekelde corruptie, maar voorspelde een messiaanse heerser uit Betlehem.¹⁴³ Zefanja en Habakuk waarschuwden voor de opkomst van Babylon, terwijl Nahum de ondergang van Assyrië voorspelde.¹⁴⁴ Ondanks hun herhaalde waarschuwingen aan Gods volk om zich te bekeren, viel Israël in 722 voor de gewone jaartelling ten prooi aan Assyrië en Juda werd in 586 voor de gewone jaartelling in ballingschap gevoerd.¹⁴⁵

Ballingschap: Tijdens de Babylonische ballingschap diende Ezechiël de ballingen en gaf hij zowel waarschuwingen als visioenen van herstel, waaronder het dal van de droge beenderen.¹⁴⁶ Daniël diende aan het hof van Babylon en Perzië en interpreteerde dromen die Gods soevereiniteit over wereldrijken openbaarden.¹⁴⁷ Zijn profetieën wezen ook naar het toekomstige messiaanse koninkrijk.¹⁴⁸ Obadja profeteerde tegen Edom en veroordeelde hen omdat ze zich verheugden over de

¹²⁹ Rechters 2:11-19

¹³⁰ Rechters 4:4-7

¹³¹ Rechters 4:8-9

¹³² Rechters 4:17-21

¹³³ 1 Samuel 3:19-21; 8:4-7

¹³⁴ 1 Koningen 16:30-33

¹³⁵ 1 Koningen 17:1

¹³⁶ 1 Koningen 18:19-39

¹³⁷ 1 Koningen 19:1-3

¹³⁸ 1 Koningen 19:15-16, 19-21

¹³⁹ 2 Koningen 2:9-14

¹⁴⁰ Hosea 4:1-2; Amos 5:10-12; Jesaja 1:4-7

¹⁴¹ Jesaja 10:5-6; 9:6-7; 53:3-7

¹⁴² Jeremia 7:3-7; 25:11-12; 31:31-34

¹⁴³ Micha 3:9-12; 5:2

¹⁴⁴ Zefanja 1:14-18; Habakuk 1:5-6; Nahum 1:7-9; 3:1-7

¹⁴⁵ 2 Koningen 17:6-7; 25:8-11

¹⁴⁶ Ezechiël 2:3-7; 3:17-21; 37:1-14

¹⁴⁷ Daniël 2:27-28; 4:17

¹⁴⁸ Daniël 7:13-14

val van Juda.¹⁴⁹ Hoewel in ballingschap, behielden de Joden hun identiteit en werden ze gesteund door profetische hoop.¹⁵⁰

Na de ballingschap: Nadat Perzië Babylon had veroverd, stond koning Cyrus in 538 voor de gewone jaartelling de Joden toe terug te keren, maar de wederopbouw verliep traag.¹⁵¹ Haggai spoorde Gods volk aan de tempel te voltooien.¹⁵² Tegelijkertijd gaf Zacharia visioenen van toekomstig herstel, waaronder de profetie van een komende koning.¹⁵³ Maleachi, de laatste profeet van het Oude Testament, veroordeelde geestelijke apathie en voorspelde de komst van Elia, die vervuld werd in de bediening van Johannes de Doper.¹⁵⁴ Deze inspanningen legden de basis voor de komst van Christus.

De komst van de messias: Johannes de Doper bereidde de weg voor Christus door mensen tot bekering op te roepen en door Jezus te verkondigen als het Lam van God.¹⁵⁵ Jezus Christus is de ultieme profeet, die alle profetieën vervult, Gods wil volledig openbaart en het nieuwe verbond inluidt.¹⁵⁶ Zijn dood en opstanding markeren het hoogtepunt van de heilsgeschiedenis.¹⁵⁷

Verdere studie: Zie Willem VanGemeren, *The Progress of Redemption: The Story of Salvation From Creation to the New Jerusalem* (Grand Rapids, MI: Baker Books, 1988).

2. God gebruikte Ellen White om sturing te geven aan de Adventkerk gedurende cruciale momenten.

De onderstaande belangrijke periodes in de adventistische geschiedenis bieden aanknopingspunten voor gesprek.

De grote teleurstelling en de sabbatconferenties: Kort na de grote teleurstelling van 1844 verzekerde Ellen White, dankzij haar profetische gave, de verwarde Millerieten ervan dat God hen niet had verlaten. Tijdens de historische sabbatconferenties, die in 1848-1850 plaatsvonden, kwamen de gelovigen bijeen om de Schrift te bestuderen en hun leerstellingen te consolideren. Deze profetische gave hielp hen om deze ervaring te doorstaan.¹⁵⁸

De Amerikaanse burgeroorlog: Aan het begin van de grote crisis van de burgeroorlog troostte Ellen White haar adventistische lezers met de gedachte dat, hoewel ‘God deze natie straft voor de ernstige misdaad van de slavernij,’ Hij nog steeds ‘het lot van de natie in zijn handen heeft.’ Bijgevolg ‘zou Hij niet toestaan dat overwinningen sneller behaald zouden worden dan Hij had bepaald, en zou Hij de noorderlingen niet meer verliezen laten lijden dan Hij in zijn wijsheid passend achtte, om hen te straffen voor hun zonden.’¹⁵⁹ Deze voorspelling van de veldslagen voor de unie suggereerde uiteindelijk een overwinning voor het noorden na veel lijden.¹⁶⁰

Minneapolis 1888: In de jaren 1870 en 1880 signaleerde Ellen White legalisme binnen de kerk en spoorde ze kerkleiders aan hun heil bij Christus te zoeken in plaats van bij zichzelf. Haar krachtige steun voor de Christusgerichte boodschappen van A. T. Jones en E. J. Waggoner tijdens de Generale

¹⁴⁹ Obadja 10-14

¹⁵⁰ Psalm 137:1-6; Jeremia 29:10-14

¹⁵¹ Ezra 1:1-4; Jesaja 44:28; Ezra 4:4-5. 24

¹⁵² Haggai 1:2-8

¹⁵³ Zacharia 9:9

¹⁵⁴ Maleachi 1:6-10; 3:8-9; 3:23-24 (4:5-6 in oudere vertalingen); Matteüs 11:14

¹⁵⁵ Matteüs 3:1-3; Lucas 3:3-6; Johannes 1:29, 36

¹⁵⁶ Hebreeën 1:1-3; Matteüs 5:17; Lucas 24:44; Johannes 14:9-10; Lucas 22:20; Hebreeën 9:15

¹⁵⁷ Openbaring 12:10-11

¹⁵⁸ Zie George Knight, *Een beknopte geschiedenis van het zevende-dags adventisme*, Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten, 2006, blz. 36-39

¹⁵⁹ Ellen White, *Testimonies for the Church*, deel 1, blz. 264, 267

¹⁶⁰ Zie Jud Lake, *A Nation in God's Hands: Ellen White and the Civil War* [Nampa, ID: Pacific Press Publishing Association, 2017]

Conferentie van 1888 zette de zaken in beweging waardoor rechtvaardigheid door geloof opnieuw centraal kwam te staan in de adventistische theologie. Op deze en andere manieren hielp Ellen Whites profetische gave de kerk door cruciale perioden van onrust en verwarring heen te komen.¹⁶¹

Christusgerichte boeken in de jaren 1890: In de jaren na 1888 richtte Ellen White zich in haar publicaties grotendeels op het thema van de verlossing in Christus. In de jaren 1890 publiceerde ze een reeks boeken die over Christus gingen. Beginnend met *Op weg naar Christus* (1892) publiceerde ze *Christen-zijn op de manier van Jezus* (1896), *Jezus – de wens der eeuwen* (1898) en *Verhalen om verder te vertellen* (1900).¹⁶² Deze reeks boeken, gepubliceerd vlak voor de eeuwwisseling, vormde het hoogtepunt van Ellen Whites streven naar de verheerlijking van Christus en heeft de kerk aanzienlijk beïnvloed in haar christologie.

Drie-eenheidscrisis: Rond de eeuwwisseling had *Jezus – de wens der eeuwen* (1898) met name een grote impact op het denken van de kerk over de volledige goddelijkheid van Christus en de persoonlijkheid van de heilige Geest. Ellen White verklaarde zonder enige twijfel dat Christus de ‘zelfbestaande’ was, en dat ‘in Christus leven is, oorspronkelijk, niet geleend, niet afgeleid,’ en dat de heilige Geest de ‘derde persoon van de Godheid’ is. Deze woorden brachten de kerk uiteindelijk weg van het semi-arianisme van Uriah Smith, die in datzelfde jaar verklaarde dat Christus in het verre verleden van de Vader was afgeleid.¹⁶³

Verdere studie: Voor details over de invloed van Ellen Whites op de cruciale periodes van leerstellige verduidelijking, nadruk op gezond leven, onderwijs en publicaties, zie Herbert Douglass, *Messenger of the Lord* (Nampa, ID: Pacific Press Publishing Association, 1998), blz. 256–369; ook beschikbaar via [https://egwwritings.org/read?panels=p656.2317\(656.2320\)&index=0](https://egwwritings.org/read?panels=p656.2317(656.2320)&index=0).

Deel 3: Toepassing

Onderstaande vragen, gebaseerd op het bovenstaande commentaar, zijn bedoeld om het groepsgesprek te verrijken. Kies uit deze vragen, en uit de vragen in de les, de vragen die je groep het beste aanzetten tot zinvolle reflectie.

1. Noach predikte jarenlang, maar alleen zijn directe familie ging aan boord van de ark. Wat leert dit ons over de noodzaak van trouw en volharding bij het delen van Gods boodschap, ongeacht de uitkomst?
2. Elia ging de Baälverering te lijf. Welke moderne 'afgoden' bedreigen ons geloof tegenwoordig en hoe kunnen we ze bestrijden?
3. Daniël bleef trouw in ballingschap. Hoe kunnen we God trouw blijven wanneer we omringd worden door tegengestelde waarden?
4. Johannes de Doper bereidde de weg voor Christus. Hoe kunnen wij anderen helpen de weg te bereiden om Jezus nu te ontmoeten?
5. Na de teleurstelling van 1844 moedigde Ellen White gelovigen aan. Hoe moeten we reageren op teleurstellingen in onze geestelijke reis?

¹⁶¹ Zie George Knight, *A User-friendly Guide to the 1888 Message* [Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 1998]

¹⁶² De Nederlandse vertalingen zijn uiteraard allemaal van later datum

¹⁶³ Zie Uriah Smith, *Looking Unto Jesus* [Battle Creek, MI: Review and Herald, 1898], blz. 10; ook beschikbaar via <https://egwwritings.org/read?panels=p1317.38&index=0>; zie ook Merlin Burt, “The Trinity in Seventh-day Adventist History,” *Ministry*, februari 2009, blz. 5–8; ook beschikbaar via <https://www.ministrymagazine.org/archive/2009/02/the-trinity.html>.

6. Tijdens de Amerikaanse burgeroorlog benadrukte Ellen White Gods soevereiniteit. Welke invloed heeft dit op onze kijk op de huidige wereldwijde gebeurtenissen?
7. De boodschap van 1888 bracht de adventisten opnieuw tot de kern van rechtvaardigheid door geloof. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat Christus en zijn evangelie centraal blijven staan in ons geloof?
8. Hoe hebben de Christusgerichte boeken van Ellen White, gepubliceerd in de jaren 1890, de kerk en individuele adventisten beïnvloed?
9. Ellen White verduidelijkte de volledige goddelijkheid van Christus en de heilige Geest. Waarom is een correct begrip van de Godheid cruciaal voor ons geloof?
10. De profetische gave heeft Gods volk altijd geleid in tijden van crisis. Hoe kunnen we Gods leiding tegenwoordig herkennen en erop reageren?
11. Profeten moesten vaak moeilijke boodschappen overbrengen. Hoe kunnen we Gods waarheid met moed en mededogen delen?
12. Op welke manieren heeft God tot je gesproken via de Schrift, geestelijke mentoren of persoonlijke ervaringen?
13. Hoe inspireren de lessen uit de bijbelse en adventistische geschiedenis je om vandaag een trouwe getuige voor God te zijn?

Les 12: Profetische openbaringen voor de eindtijd

Deel 1: Overzicht

Kerntekst: *Joël 2:28*

Lezen: *Joël 2:28–31; Handelingen 2:1–21; Efeziërs 4:11–14; Openbaring 12:17; Openbaring 19:10; Handelingen 2:36–42.*

Introductie

Joël 3:1 (2:28 in oudere vertalingen) belooft een bijzondere manifestatie van de profetische gave vóór de komst van de Heer: ‘Daarna zal zich dit voltrekken: Ik zal mijn geest uitgieten over al wat leeft, jullie zonen en dochters zullen profeteren.’ Dit geeft aan dat er een intensivering van profetische uitspraken zal plaatsvinden vóór de dag van de Heer. Openbaring 12:17 beschrijft het laatste overblijfsel op aarde als degenen die ‘bij het getuigenis van Jezus blijven,’ een uitgesproken christelijke profetische uitspraak.

Zevendedagsadventisten hebben altijd geloofd in het voortbestaan van geestelijke gaven na de bijbelse tijden. ‘De Schrift getuigt dat profetie een van de gaven van de heilige Geest is. Deze gave is een kenmerk van de overgebleven gemeente en wij geloven dat deze zich manifesteerde in de bediening van Ellen White. Haar geschriften spreken met profetisch gezag en bieden troost, leiding, onderwijs en correctie aan de gemeente. Ze maken ook duidelijk dat de Bijbel de maatstaf is waaraan alle leer en ervaring getoetst moeten worden,’ zoals vermeld op <https://adventist.org/beliefs/official/gift-of-prophecy>.

Deze les richt zich op de aard van de profetische gave in de eindtijd. Het biedt de gespreksleider de gelegenheid de groep te begeleiden bij het reflecteren op de profetische bediening van Ellen White als onderdeel van de vervulling van de eindtijdbelofte van de profetische gave.

Deel 2: Commentaar

1. De gave van profetie en andere geestelijke gaven zullen voortbestaan tot de terugkeer van Christus.

De Schrift biedt geen enkel bewijs dat de gave van profetie – of welke andere geestelijke gave dan ook – ophield bij het sluiten van de bijbelse canon. Integendeel, de Bijbel biedt aanzienlijke steun voor de voortdurende aanwezigheid en werking van deze gaven tot het einde der tijden. Joël 3:1 is in dit opzicht een fundamentele tekst, die profeteert over de uitstorting van de heilige Geest in de laatste dagen: ‘Daarna zal zich dit voltrekken: Ik zal mijn geest uitgieten over al wat leeft, jullie zonen en dochters zullen profeteren.’ Deze passage verbindt de manifestatie van de gave van profetie rechtstreeks met de ‘dag van de HEER, groot en ontzagwekkend,’¹⁶⁴ wat duidelijk aangeeft dat de gave van profetie weer prominent aanwezig zal zijn naarmate het einde der tijden nadert.

Op dezelfde manier anticipeert Maleachi 3:23 (4:5 in oudere vertalingen) op een herleving van de profetische geest in de vorm van een Elia-achtige boodschap vóór het laatste oordeel: ‘Voordat de dag

¹⁶⁴ Zie Joël 3:5 (2:31 in oudere vertalingen)

van de HEER aanbreekt, die groot is en ontzagwekkend, stuur ik jullie de profeet Elia.’ Hoewel Jezus zelf erkende dat deze profetie gedeeltelijk vervuld was door Johannes de Doper, die kwam in de ‘geest en de kracht van Elia,’¹⁶⁵ impliceerde Hij ook dat de uiteindelijke vervulling zou plaatsvinden in de eschatologische toekomst – vlak voor de laatste dag van de Heer.

Het Nieuwe Testament versterkt deze continuïteit van de profetische gave. Jezus waarschuwde zijn leerlingen dat er in de laatste dagen valse profeten zouden opstaan die velen zouden misleiden.¹⁶⁶ Deze waarschuwing veronderstelt logischerwijs de aanwezigheid van ware profeten in dezelfde periode – anders zou de waarschuwing tegen valsheid haar betekenis verliezen. Paulus bevestigt ook de voortdurende rol van geestelijke gaven, waaronder profetie, bij de opbouw en leiding van de kerk tot de voltooiing van Gods verlossingsplan.

In Efeziërs 4:12-13 schrijft hij dat deze gaven gegeven zijn ‘om de heiligen toe te rusten voor het werk in zijn dienst. Zo wordt het lichaam van Christus opgebouwd, totdat wij allen samen door ons geloof en door onze kennis van de Zoon van God een eenheid vormen, de eenheid van de volmaakte mens, van de tot volle wasdom gekomen volheid van Christus.’ Deze passage verduidelijkt dat geestelijke gaven actief zullen blijven totdat de kerk haar door God bedoelde volwassenheid bereikt – een doel dat pas volledig gerealiseerd zal worden bij de wederkomst van Christus.

2. Het ‘getuigenis van Jezus’ (Openbaring 12:17) is de gave van profetie die zich onder Gods volk in de eindtijd manifesteert.

Vanuit dit bijbelse fundament bevestigen zevendedagsadventisten dat de profetische gave aan het einde van de tijd op significante wijze zal terugkeren. Openbaring 12:17 benadrukt een bepalend kenmerk van Gods trouwe overblijfsel: zij ‘die zich aan Gods geboden houden en bij het getuigenis van Jezus blijven.’ De uitdrukking ‘getuigenis van Jezus’ is onderwerp geweest van zorgvuldige taalkundige en theologische studie, en adventistische geleerden zijn tot de conclusie gekomen dat het expliciet verwijst naar de profetische gave. Openbaring 19:10 verduidelijkt dit verband: ‘Want getuigen van Jezus is profeteren.’ Dit verband wordt verder versterkt in Openbaring 22:9, waar de engel Johannes en zijn ‘medeprofeten’ identificeert met hen ‘die getuigen van Jezus’ en dit getuigenis in verband brengt met profetische openbaring.

Door een nauwgezet onderzoek van deze passages in hun oorspronkelijke Griekse context heeft de wetenschap binnen de Adventkerk bevestigd dat het ‘getuigenis van Jezus’ de manifestatie van de profetische gave binnen het overblijfsel van de eindtijd aangeeft. Bijgevolg is er sterk bijbels bewijs om te concluderen dat God de profetische gave opvallend en onmiskenbaar zal herstellen vóór de wederkomst van Christus en zijn gelovige volk zal leiden door de tumultueuze laatste gebeurtenissen van de aardse geschiedenis.¹⁶⁷

3. De profetische gave van Ellen White bekrachtigt de missie van de kerk en motiveert gelovigen tot een diepgaande overgave aan Christus.

Neem onderstaande samenvattingen van Ellen Whites uitspraken over het onderwijzen en prediken van Christus in overweging. Bespreek met je groep hoe deze ideeën de profetische gave, ofwel het ‘getuigenis van Jezus’, bevestigen en hoe ze de missie van de zevendedagsadventisten op Christus richten.

De kern van haar roeping tot zending is de nadruk op het verheerlijken van Christus. Christus, benadrukt ze, moet altijd het grote middelpunt zijn bij het verkondigen van de boodschap van de derde

¹⁶⁵ Matteüs 17:10-13; Lucas 1:17

¹⁶⁶ Matteüs 24:11, 24

¹⁶⁷ Zie Ranko Stefanovic, hoofdstuk 9: “The ‘Spirit of Prophecy’ in the Revelation of John,” in Alberto Timm and Dwain Esmond, red., *The Gift of Prophecy in Scripture and History* (Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 2015), blz. 186–197

engel. Bij het verkondigen van de sabbat en andere essentiële waarheden mag de gerechtigheid van Christus nooit worden weggelaten. De enige hoop van de zondaar ligt in het met eenvoudig, kinderlijk geloof naar Golgota kijken, rustend op Christus' verdiensten en vertrouwend op zijn genade. Elke inspanning in het evangelisatiewerk moet wijzen op de reddende kracht van Jezus, zodat de boodschap niet louter leerstellig, maar verlossend is.¹⁶⁸

Prediking en onderwijs moeten Christus-gericht zijn, waarbij predikanten zo vervuld zijn van de liefde en vreugde van Christus dat zij Hem in elk woord met diepe ernst presenteren. Christus' kruisiging, opstanding, hemelvaart en wederkomst moeten de kern van elke boodschap vormen. Predikanten moeten Christus verheerlijken in prediking, gebed en zang, en zielen ertoe leiden het Lam van God te aanschouwen. Niets mag in de prediking worden geïntroduceerd dat Christus als de wijsheid en kracht van God aanvult of overschaduwet. Elke toespraak moet de toehoorder leiden tot bekering, redding en de zekerheid van Christus' absolute genoegzaamheid.¹⁶⁹

Velen in de wereld zijn nog steeds onwetend van het plan van verlossing, en adventistische predikanten moeten ervoor zorgen dat hun boodschappen Christus voortdurend verheerlijken als de toevlucht voor de zondaar. Het is een vergissing om aan te nemen dat het publiek al bekend is met het evangelie; in plaats daarvan moet alles in het werk worden gesteld om de noodzaak van bekering en geloof in Christus uit te leggen. Hoewel theologische verhandelingen hun plaats hebben, mogen ze nooit verstoken zijn van Christus en Hem gekruisigd. Een praktische, hartverwarmende presentatie van Christus' gerechtigheid bereikt zielen en transformeert ze.¹⁷⁰

Ellen White waarschuwt ook voor prediking die Christus' gerechtigheid mist, en beschrijft deze preken als droog en geestloos. Wanneer predikers er niet in slagen de gave van Christus' gerechtigheid te benadrukken, worden hun boodschappen louter intellectuele oefeningen die de schapen niet voeden. In plaats daarvan moet het evangelie worden gepresenteerd als rijk aan betekenis, met Christus en zijn verlossende verdiensten als het levende centrum van alles. Predikanten moeten Christus prediken vanuit hun persoonlijke ervaring en de schoonheid van zijn barmhartigheid en genade delen op een manier die zondaren tot Hem aantrekt. Het evangelie moet schitteren als een kostbare edelsteen en harten trekken naar zijn stralende waarheid.¹⁷¹

Een groot gevaar schuilt in prediking die het bloed van Christus weglaat, zoals het offer van Kaïn – aanvaardbaar in vorm, maar zonder de noodzakelijke verzoening. Veel predikanten brengen goed gestructureerde argumenten naar voren, maar slagen er niet in het hart te raken met de reddende kracht van Christus' offer. Preken mogen nooit louter intellectuele oefeningen zijn; ze moeten toehoorders ertoe aanzetten zich af te vragen: 'Wat moet ik doen om gered te worden?' Als het volk waaraan de laatste boodschap van waarschuwing is toevertrouwd, 'moeten zevendedagsadventisten vooroplopen in het verheerlijken van Christus voor de wereld.'¹⁷²

Verdere studie: Zie voor het kernbelang van Christus voor de adventistische boodschap Ellen White, *Evangelism*, blz. 184–199.

Deel 3: Toepassing

¹⁶⁸ Zie Ellen White, *Evangelism*, blz. 185-186

¹⁶⁹ Zie Ellen White, *Gospel Workers*, blz. 159-160

¹⁷⁰ Idem, blz. 158-159

¹⁷¹ *Evangelism*, blz. 186-187

¹⁷² *Gospel Workers*, blz. 156

Onderstaande vragen, gebaseerd op de bovenstaande toelichting, zijn bedoeld om je groepsgesprek te verrijken. Kies uit deze vragen, en uit de vragen in de les, de vragen die je groep het beste aanzetten tot zinvolle reflectie.

1. Hoe beïnvloedt de wetenschap dat geestelijke gaven blijven bestaan tot de wederkomst van Christus onze verwachtingen van Gods werk in de kerk van nu?
2. Heb je zelf een geestelijke gave in actie gezien of ervaren? Zo ja, leg dit dan uit. Wat was de impact hiervan op je geloof?
3. Welke stappen kunnen we als groep ondernemen om de geestelijke gaven die God ons heeft gegeven te herkennen en te koesteren?
4. Hoe kunnen we elkaar aanmoedigen trouw te blijven aan de bijbelse waarheid en tegelijkertijd open te staan voor de leiding van de heilige Geest?
5. Joël 3:1-5 (2:28-32 in oudere vertalingen) en Openbaring 12:17 bevestigen dat de profetische gave ook in de laatste dagen aanwezig zal zijn. Hoe zou dit ons begrip van Gods leiding in het heden moeten beïnvloeden?
6. Wat zegt Ellen Whites nadruk op het verheerlijken van Christus over de aard van haar profetische bediening in de kerk?
7. Waarom moet Christus centraal blijven staan in alle prediking, onderwijs en getuigenissen?
8. Heb je ooit een preek of bijbelstudie gehoord die meer gericht was op de leer dan op Christus? Zo ja, wat voor impact had dat op je?
9. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat alles wat we doen – aanbidding, studie, evangelisatie – op Christus gericht blijft?
10. Wat is onze verantwoordelijkheid, als kerk en als individu, om de profetische boodschap met anderen te delen?
11. Hoe kunnen we de profetische boodschap toegankelijker en relevanter maken voor mensen die er niet mee bekend zijn?
12. Welke acties kunnen we deze week ondernemen om de profetische boodschap toe te passen in ons leven en onze gemeenschap?
13. Openbaring 12:17 zegt dat het overblijfsel het getuigenis van Jezus ‘heeft’. Het Griekse woord voor ‘hebben’ betekent een persoonlijk bezit. Niet alle leden spreken met de profetische gave, maar ze bezitten wel de raad ervan. Bezit, of beheer, houdt ook rentmeesterschap in. Hoe kunnen we goede individuele rentmeesters zijn van de profetische gave die zich via Ellen White manifesteert?

Werkwijzer kwartaal 4 2026

26 december

Les 13: Zegeningen uit het profetische woord

Deel 1: Overzicht

Kerntekst: 2 Kronieken 20:20

Lezen: 1 Korintiërs 2:2; Johannes 1:1–5; 2 Timoteüs 3:16-17; 2 Timoteüs 4:1–5; Jesaja 40:1–5; Johannes 17:20–23; 1 Korintiërs 1:10–13.

Introductie

In de conclusie van zijn proefschrift over Ellen White merkte Roy Graham op dat haar ‘rol en positie binnen de Adventkerk nog steeds centraal staan. De intrinsieke kwaliteit van haar werk is nog steeds duidelijk zichtbaar, zowel in wat ze tijdens haar leven heeft bereikt als in de richting die ze haar kerkgenootschap door middel van haar geschriften heeft gewezen. Haar streven was de ontwikkeling te zien van een conservatieve, maar vooruitstrevende, niet-sektarische christelijke beweging die een alternatief oecumenisch concept zou bieden: een verzoend volk in een internationale gemeenschap, verenigd in doel en dienstbaarheid aan de wereld. Hun motivatie was Gods liefde te zijn, gemanifesteerd in Christus en uiteindelijk gedemonstreerd in de wederkomst en de eindtijd. Zo'n eschatologie zou hun bestaansreden en hun universele banier zijn.’¹⁷³ Deze laatste les is een goed moment om na te denken over Ellen Whites centrale rol en positie in de kerk en hoe elk lid zich verhoudt tot haar werk.

Nu je de voordelen van de gave van profetie in de Schrift ziet en ervaart, bereid je groep voor op een gesprek over de zegeningen van de postbijbelse profetische gave, zoals die zich manifesteerde in Ellen White.

Deel 2: Commentaar

1. Profetie in de Bijbel verhoogt Christus en leidt ons dieper in het bijbelverslag.

Christus maakte zijn leerlingen duidelijk dat het Oude Testament van Hem getuigt: ‘Daarna verklaarde Hij hun wat er in al de Schriften over Hem geschreven stond, en Hij begon bij Mozes en de Profeten.’¹⁷⁴ Oudtestamentische profetieën leiden ons op verschillende manieren naar Christus: door zijn komst te voorspellen, door zijn rol als messias te onthullen en door de noodzaak van verlossing voor de mensheid te benadrukken. Door middel van specifieke profetieën over de geboorte, het leven, het lijden, de dood en de opstanding van de messias, wezen de oudtestamentische profeten vooruit naar Jezus als de vervulling van Gods verlossingsplan.

Door te dienen als een goddelijke bevestiging van haar gezag, authenticiteit en doel, leidt profetie ons naar de Bijbel. Bijbelse profetieën, vaak lang voor hun vervulling geopenbaard, tonen Gods soevereine controle over de geschiedenis en zijn plan voor de mensheid aan. Wanneer deze profetieën in vervulling gaan, zoals de messiaanse profetieën die in Jezus Christus vervuld zijn, bevestigen ze de

¹⁷³ Graham, *Ellen White: Co-Founder of the Seventh-day Adventist Church* (New York: Peter Lang Publishing Inc., 1985), blz. 429-430

¹⁷⁴ Lucas 24:27; zie ook 24:44

Bijbel als Gods geïnspireerde Woord. Omdat Christus het ‘hart van de profetie’ is,¹⁷⁵ zijn zijn persoon en verlossingswerken de sleutel die alle profetieën in de Schrift ontsluit. Door Gods wil te openbaren en naar Christus te wijzen, trekt profetie mensen naar Hem toe als de ‘stralende morgenster’¹⁷⁶ en naar de Bijbel als de ultieme bron van waarheid en hoop.

2. Profetie leidt ons naar de waarheid en biedt troost.

Profetie leidt ons naar de waarheid door Gods goddelijke plan te onthullen, zijn soevereiniteit over de geschiedenis te bevestigen en te wijzen op de uiteindelijke vervulling van zijn beloften. Bijbelse profetieën onthullen waarheden over Gods karakter, zijn doel met de mensheid en zijn uiteindelijke overwinning op Satan door Christus. Bijbelse profetieën bevestigen ook het gezag van de Schrift, aangezien vervulde profetieën Gods betrouwbaarheid bevestigen. Profetie werpt ook licht op Gods morele en geestelijke waarheden en roept mensen op tot bekering en een groter geloof.¹⁷⁷ Uiteindelijk brengt profetie troost door hoop en zekerheid te bieden in Gods controle over de toekomst.

3. Profetie brengt eenheid in de kerk.

In Efeziërs 2:20 schrijft Paulus dat de kerk is ‘gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, met Christus Jezus zelf als de hoeksteen.’ Deze passage benadrukt de eenheid van de kerk door haar af te beelden als één structuur, geworteld in een gedeeld fundament. Door de apostelen en profeten als het fundament van de kerk te noemen, benadrukt Paulus hun eensgezinde boodschap: Gods verlossingsplan, vervuld in Christus. Dit gemeenschappelijke fundament verankert alle gelovigen in dezelfde waarheid, overstijgt culturele, sociale en etnische scheidingen en bevordert de eenheid door de kerk te richten op het apostolische en profetische getuigenis dat Gods bedoelingen voor de mensheid openbaart.

Christus als de ‘hoeksteen’ duidt op zijn essentiële rol in het bijeenhouden van de gehele structuur. In de oude architectuur zorgde de hoeksteen voor de uitlijning en ondersteuning van het fundament, waardoor stabiliteit werd gewaarborgd. Zo verenigt Christus de kerk en brengt Hij diverse leden samen in één geestelijk gezin. Zonder Christus zou het fundament geen samenhang hebben, maar met Hem blijft het solide en eensgezind. Wanneer de profetische boodschap zich dus op Christus richt, brengt dat eenheid in de kerk.

4. De zegeningen van de profetische bediening van Ellen White komen alleen tot ons door haar geschriften te ‘proeven’ of te ervaren. Dat betekent dat we haar werk moeten lezen en toepassen.

Bespreek de onderstaande zeven zegeningen die voortkomen uit het lezen en toepassen van de geschriften van Ellen White. Vraag de groep na het bespreken van deze zegeningen om andere zegeningen te noemen die zij mogelijk ervaren door haar werk te lezen en toe te passen in hun leven.

A. Spirituele vitaliteit en vernieuwing: Het lezen van de geschriften van Ellen White bevordert een diepe spirituele vitaliteit en zekerheid door lezers dichter bij Christus te brengen. Haar werken benadrukken het belang van persoonlijke toewijding en moedigen gelovigen aan een gewoonte van gebed, bijbelstudie en vertrouwen op de heilige Geest te ontwikkelen. Velen die zich verdiepen in haar boeken, zoals *Op weg naar Christus* of *Jezus – de wens der eeuwen*, ervaren een hernieuwde spirituele levenservaring doordat ze een duidelijker beeld krijgen van Gods liefde en zijn plan voor hun leven.

B. Praktische richtlijnen voor het dagelijks leven: Naast spirituele vernieuwing bieden de geschriften van Ellen White praktische wijsheid voor het omgaan met het dagelijks leven.

¹⁷⁵ Zie J. Barton Payne, *Encyclopedia of Biblical Prophecy: The Complete Guide to Scriptural Predictions and Their Fulfillment* [Eugene, OR: Wipf & Stock Publishers, 2020], blz. 7

¹⁷⁶ Openbaring 22:16

¹⁷⁷ Zie Louis F. Were, *The Moral Purpose of Prophecy* [Sarasota, FL: First Impressions, 1998]

Haar adviezen behandelen vele onderwerpen, waaronder gezondheid, gezinsleven, onderwijs, werkethiek en karakterontwikkeling. Ze presenteert bijbelse principes op een manier die zowel toegankelijk als toepasbaar is, waardoor lezers wijze beslissingen kunnen nemen die in lijn zijn met Gods wil. Door de praktische inzichten in haar geschriften te volgen, kunnen gelovigen een gezondere levensstijl ontwikkelen, sterkere gezinnen opbouwen en een duidelijker doel in hun dagelijkse verantwoordelijkheden vinden.

C. Profetisch inzicht en een dieper begrip van het kosmische conflict tussen Christus en Satan: Een van de meest overtuigende voordelen van het lezen van Ellen White is haar profetisch inzicht in bijbelse thema's, geschiedenis en gebeurtenissen in de eindtijd. Haar geschriften dienen als een lens waardoor lezers een dieper begrip van de geschiedenis en de Schrift kunnen krijgen, en helpen complexe theologische concepten en hun relevantie voor vandaag te verduidelijken. Haar vijfdelige serie 'Conflict van de eeuwen' biedt bijvoorbeeld een panoramisch beeld van het kosmische conflict tussen goed en kwaad, wat het geloof in Gods uiteindelijke verlossingsplan zal versterken.

D. Bereidheid tot Christus' wederkomst: De geschriften van Ellen White wekken een gevoel van urgentie en bereidheid tot Christus' wederkomst op. Ze herinnert gelovigen eraan dat het christelijke leven een reis van voorbereiding is en roept hen op te leven met verwachting, trouw en waakzaamheid. Ze benadrukt dat gereedheid voor Christus niet draait om angst of louter uiterlijke naleving, maar om een diepe, persoonlijke relatie met Jezus die het hart transformeert. Haar geschriften moedigen gelovigen aan om doelgericht te leven en dagelijks keuzes te maken die hun uiteindelijke hoop op Christus' wederkomst weerspiegelen.

E. Geest van zending en dienstbaarheid: Een ander krachtig voordeel van het lezen van Ellen White is dat haar geschriften een passie voor zending en dienstbaarheid aanwakkeren. Ze roept gelovigen consequent op om verder te gaan dan een zelfgericht geloof en actief het 'eeuwige evangelie' te verspreiden. Haar werken benadrukken dat het ware christendom draait om persoonlijke redding en deelname aan Gods werk om anderen te bereiken. Haar boeken, zoals *'The Ministry of Healing'* en *'Christian Service'*, bieden praktische richtlijnen voor hoe je anderen effectief kunt dienen, of het nu gaat om medisch zendingswerk, persoonlijke evangelisatie of daden van vriendelijkheid. Haar geschriften wekken een gevoel van verantwoordelijkheid op om de mensheid te verheffen en inspireren gelovigen om hun talenten en middelen te gebruiken tot Gods eer.

F. Liefde voor de Schrift: De geschriften van Ellen White inspireren een diepe liefde voor de Bijbel door lezers consequent terug te verwijzen naar Gods Woord als de ultieme autoriteit. Ze presenteert haar boodschappen nooit als een vervanging voor de Schrift, maar als een gids om de waarheden ervan beter te begrijpen en toe te passen. Haar boeken, zoals *Karaktervorming* en *Verhalen om verder te vertellen*, belichten bijbelse thema's met helderheid en diepgang, waardoor de Bijbel toegankelijker en boeiender wordt. Ze moedigt dagelijkse studie aan en spoort gelovigen aan om over de Schrift te mediteren, de beloften ervan te internaliseren en volgens de principes ervan te leven. Velen die haar werk lezen, ontwikkelen een hernieuwd enthousiasme voor de Bijbel, vinden vreugde in de leer ervan en kracht in de beloften ervan.

G. Eenheid in de Kerk: Ten slotte brengen de geschriften van Ellen White eenheid in de Adventkerk door een verenigend theologisch kader te bieden, bijbelse waarheden te versterken en leden te begeleiden in geloof en praktijk. Haar adviezen over leer, levensstijl en missie dragen bij aan de consistentie tussen diverse culturen en perspectieven, en bevorderen een gedeelde identiteit onder adventisten wereldwijd. Haar geschriften inspireren tot een gezamenlijk doel en geestelijke samenhang door de nadruk te leggen op een leven gericht op Christus, het thema van de kosmische strijd en de missie van de kerk. Als profetische stem

blijft zij een referentiepunt voor eenheid en moedigt zij trouw aan de Schrift en de wereldwijde missie van de kerk aan.

Verdere studie: Zie Gerhard Pfandl, *The Gift of Prophecy: The Role of Ellen White in God's Remnant Church*, blz. 106–114; zie <https://egwwritings.org/read?panels=14266.706&index=0> voor een andere lijst met zegeningen door het lezen van Ellen White; zie ook Roy Graham, *Ellen White: Co-Founder of the Seventh-day Adventist Church* (New York: Peter Lang Publishing, Inc., 1985), blz. 414–430.

Deel 3: Toepassing

Onderstaande vragen, gebaseerd op het bovenstaande commentaar, zijn bedoeld om je groepsgesprek te verrijken. Kies uit deze vragen, en uit de vragen in de les, de vragen die je klas het beste aanzetten tot zinvolle reflectie.

1. Hoe heeft profetie je begrip van Christus' rol in de Bijbel en in je eigen leven verdiept?
2. Op welke manieren heeft vervulde profetie je geloof in de autoriteit van de Schrift versterkt?
3. Hoe biedt profetie je leiding en zekerheid in onzekere tijden?
4. Welke bijbelse profetieën over Christus hebben je geloofsweg beïnvloed?
5. Hoe helpt de profetische boodschap de kerk te verenigen, ongeacht cultuur of achtergrond?
6. Op welke manieren hebben de geschriften van Ellen White je geestelijke groei en persoonlijke devotie gestimuleerd?
7. Hoe heeft het lezen van de geschriften van Ellen White je dagelijkse beslissingen en levensstijl beïnvloed?
8. Welke inzichten uit de geschriften van Ellen White hebben je geholpen een groter gevoel van missie en dienstbaarheid te ontwikkelen?
9. Hoe kun je een diepere liefde voor de Schrift ontwikkelen door de leidraad van Ellen Whites geschriften?
10. Hoe inspireren de geschriften van Ellen White een gevoel van urgentie en bereidheid tot de wederkomst van Christus?
11. Hoe beïnvloeden profetische boodschappen je waarden en prioriteiten?
12. Hoe kun je de eenheid in de kerk bevorderen door de principes uit Ellen Whites geïnspireerde raadgevingen toe te passen?
13. Hoe zou je de rol en positie van Ellen White in de huidige Adventkerk omschrijven? Wat is de plaats van Ellen White in je plaatselijke gemeente? Worden haar geschriften voldoende benadrukt of juist te vaak gebruikt? Bespreek.